

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Дана Радван

Практикум з усного перекладу зі шведської мови

Навчальний посібник

Київ – 2025

УДК 811.113.6

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 10 від 27 травня 2025 року)

Рецензенти:

к. філол. н., доцент Стасюк О. С., завідувач кафедри германської філології та перекладу Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

д. філол. н., професор Колесник О. С., професор кафедри германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Радван Д. В.

Практикум з усного перекладу зі шведської мови. Навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ, 2025. 81 с.

Навчальний посібник призначений для студентів 4-го курсу освітньої програми «Шведська філологія та переклад, англійська мова та третя германська мова» за спеціальністю В11 «Філологія» спеціалізацією В11.044 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – шведська». Вправи розроблені авторкою з метою допомогти студентам формувати навички сприйняття автентичного мовлення на слух та тренувати пам'ять для усного (послідовного та синхронного) перекладу зі шведської мови українською мовою.

© Радван Д. В.

ЗМІСТ

Передмова	5
Розділ I. Охорона здоров'я. Hälsövärd	6
Заняття № 1.....	6
Заняття № 2.....	8
Заняття № 3.....	10
Заняття № 4.....	12
Заняття № 5.....	14
Заняття № 6.....	16
Заняття № 7.....	18
Заняття № 8.....	20
Заняття № 9.....	22
Заняття № 10.....	24
Заняття № 11.....	25
Розділ II. Навколишнє середовище. Miljö	26
Заняття № 12.....	26
Заняття № 13.....	27
Заняття № 14.....	29
Заняття № 15.....	30
Заняття № 16.....	31
Заняття № 17.....	33
Заняття № 18.....	34
Заняття № 19.....	35
Заняття № 20.....	36
Заняття № 21.....	37
Заняття № 22.....	38
Заняття № 23.....	39
Розділ III. Історія і культура. Historia och kultur	40
Заняття № 24.....	40
Заняття № 25.....	42
Заняття № 26.....	44
Заняття № 27.....	45
Заняття № 28.....	46
Заняття № 29.....	47
Заняття № 30.....	48
Заняття № 31.....	50
Заняття № 32.....	52
Заняття № 33.....	54
Заняття № 34.....	55
Заняття № 35.....	56
Заняття № 36.....	58
Заняття № 37.....	60
Заняття № 38.....	61
Заняття № 39.....	63

Заняття № 40.....	64
Розділ IV. Суспільство та демократія. Samhälle och demokrati.....	65
Заняття № 41.....	65
Заняття № 42.....	67
Заняття № 43.....	68
Заняття № 44.....	71
Заняття № 45.....	72
Заняття № 46.....	73
Заняття № 47.....	76
Заняття № 48.....	77
Заняття № 49.....	79
Рекомендований список літератури. Електронні ресурси.....	81

ПЕРЕДМОВА

Метою цього навчального посібника є надати допомогу студентам у формуванні здатності сприймати на слух повідомлення шведською мовою, розуміти зміст сказаного та готуватися до його відтворення українською мовою шляхом усного (послідовного та синхронного) перекладу.

Посібник складається з добірки автентичних шведськомовних новинних повідомлень Радіо Швеції та SVT, пресрелізів, текстів виступів і промов шведських офіційних осіб, а також посилань на відповідні аудіо- та відеозаписи. Тематика розділів охоплює питання охорони здоров'я, навколишнього середовища, історії та культури, а також питання суспільства і демократії.

На основі вправ студенти вивчать етапи підготовки перекладача до перекладацької роботи, наприклад, до перекладу виступів на конференціях з питань навколишнього середовища, на відкритті книжкових ярмарків, кінофестивалів чи виставок, а також до перекладу розмов, пов'язаних з наданням медичної допомоги. Запропонований у посібнику матеріал дає студентам можливість поглибити знання з країнознавства, а також дізнатися більше про історію двосторонніх відносин між Україною та Швецією.

Аудіо- та відеозаписи шведськомовних джерел підібрані таким чином, щоб студенти мали можливість ознайомитися зі звучанням повільного, звичайного і швидкого темпу мовлення мовців, для яких шведська мова є рідною. Тексти та посилання на аудіо- і відеозаписи супроводжуються вправами для розуміння змісту, тренування пам'яті та практики усного перекладу. Окрему увагу приділено вправам з укладання міні-словників із різних фахових галузей.

Вправи були розроблені та апробовані авторкою під час викладання навчальної дисципліни «Практика усного перекладу зі шведської мови» для студентів 4-го курсу.

Викладачі мають можливість обрати комплекси вправ відповідно до рівня володіння студентами шведською мовою. Комплекси вправ на основі неадаптованих текстів супроводжуються відповідною приміткою.

Авторка висловлює щире вдячність рецензентам к. філол. н., доц. О. С. Стасюку (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) і д. філол. н., проф. О. С. Колеснику (Київський столичний університет імені Бориса Грінченка), а також Адаму Хассельстрему (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна, Лундський університет, Швеція) і к. пед. н., доц. Т. А. Шовковій (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) за цінні коментарі і важливі поради.

Розділ I. Охорона здоров'я. Hälsovård

Заняття № 1

Джерело: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Ingrid Forsberg

Посилання на текст і аудіозапис: [1]

Personal som jobbar med vård och omsorg måste göra språktest / host I. Forsberg. <https://sverigesradio.se/> Radio Sweden på lätt svenska. URL: <https://sverigesradio.se/artikel/personal-som-jobbar-med-var-d-och-omsorg-maste-gora-spraktest> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:44 хв

Дата публікації: 9 жовтня 2024 року

Вправа 1. Прочитайте повідомлення вголос:

Personal som jobbar med vård och omsorg måste göra språktest

Personal som jobbar med vård och omsorg i Uddevalla måste göra ett språktest, för att visa hur bra de är på svenska. Hittills har drygt 750 personer gjort det, och ungefär 30 av dem klarade inte testet. Det rapporterar P4 Väst.

Språktestet är bestämt av politikerna i Uddevalla kommun, som styrs av Sverigedemokraterna. De bestämde det efter en granskning av myndigheten IVO. Granskningen visade att det fanns brister i språket hos en del personal, och det kunde vara farligt för patienternas säkerhet.

Det är till exempel undersköterskor, vårdbiträden och assistenter som måste göra språktestet nu. Personal med vårdlegitimation behöver inte göra det. Till exempel legitimerade sjuksköterskor.

Undersköterskan Annika Antonsson tycker att testet är bra. Hon fick tänka lite extra, när hon gjorde det, säger hon till P4 Väst.

– Jag var positivt överraskad när jag hade gjort testet för jag tycker det var ett bra test. Jag fick också tänka till lite.

Angela Wagnervik är chef för Uddevallas socialtjänst. Hon säger att kritiken från myndigheten IVO var allvarlig. Därför vill de se till att medarbetarna kan prata och förstå bra svenska, säger hon till P4 Väst.

– Det var ju en stark kritik i granskningen, och våra medarbetare ska göra sig förstådda och förstå. Det vill vi säkerställa.

I testet ska man skriva, prata och läsa på svenska. Cirka 1 500 personer ska göra språktestet i Uddevalla, och hittills har ungefär hälften gjort det.

Angela Wagnervik säger att ingen kommer bli av med jobbet, för att de inte klarar språktestet. Kommunen ska hjälpa dem så att de kan göra sitt jobb ännu bättre, säger hon till P4 Väst. [1]

Вправа 2. Перекладіть слова і словосполучення українською мовою, вивчіть їх напам'ять:

en vård, -en, -ar, -arna

en omsorg, -en, -er, -erna

IVO – Inspektionen för vård och omsorg

vård och omsorg (невідмінювана форма)

primärvård, -en

en patient, -en, -er, -erna

att lyssna på patienter

en undersköterska, -n, -or, -orna

ett vårdbiträde, -t, -n, -na

en vårdlegitimation, -en, -er, -erna

legitimerade sjuksköterska

att se till att

en granskning, -en, -ar, -arna

att säkerställa – säkerställer – säkerställde – säkerställt

Вправа 3. Послушайте аудіозапис і виконайте послідовний переклад повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 2

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Jenny Pejler

Посилання на текст і аудіозапис: [2]

Vaccination mot covid-19 nästa vecka / host J. Pejler. [https://sverigesradio.se/RadioSweden_på_lätt_svenska](https://sverigesradio.se/RadioSweden_p%C3%A5_l%C3%A4tt_svenska). URL: <https://sverigesradio.se/artikel/vaccination-mot-covid-19-nasta-vecka> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:52 хв

Дата публікації: 9 жовтня 2024 року

Вправа 1. Послухайте аудіозапис повідомлення, одночасно читаючи його текст.

Vaccination mot covid-19 nästa vecka

Nästa vecka börjar vården vaccinera mot influensa och covid-19. Det är tidigare än förra hösten.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccin till personer som fyllt 65 år, till gravida och till vuxna med en sjukdom där risken är hög att bli allvarligt sjuk.

Ingemar från Partille har fått ett brev från vården, en kallelse, och han tänker vaccinera sig.

– Jag har fått en kallelse och jag är tacksam för den. Jag tar det säkra före det osäkra.

Ann-Marie i Partille tänker också vaccinera sig, säger hon.

– Jo, men jag kommer att ta det. Covid i alla fall i första hand. Man tar ju det på allvar.

Det är fler som får sjukdomen covid-19 på hösten och vintern. Det säger Magnus Gisslén på Folkhälsomyndigheten.

– Att vi kommer att se en ökning av covid, det är uppenbart. Men exakt när den ökningen kommer att komma, om det blir tidigt under hösten eller om det blir senare i vinter, det är jättesvårt att säga.

Det är snart ett och ett halvt år sedan WHO slutade klassa covid-19 som ett hot mot människors hälsa i hela världen. Men riskgrupper behöver fylla på med vaccin fortfarande, säger Magnus Gisslén på Folkhälsomyndigheten. Det är fortfarande många som blir väldigt svårt sjuka, säger han.

– Att det fortfarande är så pass många som blir väldigt svårt sjuka. [2]

World Health Organization (WHO) – Världshälsoorganisationen (WHO) –

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)

Folkhälsomyndigheten – Шведське агентство з питань охорони громадського здоров'я

Вправа 2. Перекладіть слова і словосполучення українською мовою і вивчіть їх напам'ять:

ett vaccin, -et, -er, -erna

en vaccination, -en, -er, -erna

vaccination mot covid-19

att vaccinera mot influensa

att vaccinera sig

en riskgrupp, -en, -er, -erna

gravid

att fylla på med vaccin

en kallelse, -n, -r, -rna

att bli allvarligt sjuk

vuxen

vuxna med en sjukdom där risken är hög att bli allvarligt sjuk

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 3

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Nina Moussa

Посилання на текст і аудіозапис: [3]

Covid-19 ökar – men folk ska inte oroa sig, säger läkare / host

N. Moussa. <https://sverigesradio.se/> Radio Sweden på lätt svenska.

URL: <https://sverigesradio.se/artikel/covid-19-okar-men-folk-ska-inte-oroa-sig-sager-lakare> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:38 хв

Дата публікації: 1 серпня 2024 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова і словосполучення:

en förkylning, -en, -ar, -arna – застуда

att behöva vård på sjukhus – потребувати лікування в лікарні

en nässpray, -en, -er, -erna – спрей для носа

skör – легкий, крихкий

att upptäcka sjukdomen – виявити хворобу

att behandla sjukdomen – лікувати хворобу

att upptäcka – upptäcker – upptäckte – upptäckt

att behandla – behandlar – behandlade – behandlat

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення. У цьому записі репортерка приділяє особливу увагу вимові довгих і коротких голосних, а також мелодиці (тонічний акутний акцент і тонічний акцент гравіс). Зверніть увагу на ці фонетичні характеристики. Потім прочитайте повідомлення вголос, відтворюючи їх.

Covid-19 ökar – men folk ska inte oroa sig, säger läkare

Antalet smittade av covid-19 ökar i hela Sverige. Det visar nya siffror från Folkhälsomyndigheten. Men läkare tycker inte att man ska oroa sig så mycket över covid-19 längre.

Henrik Widegren är läkare på Skånes universitetssjukhus. Han tycker folk är för oroliga. Under pandemin rekommenderade Folkhälsomyndigheten att man skulle stanna hemma om man kände sig förkyld. Många tror att det fortfarande är så och stannar hemma så fort de är lite förkylda.

– Vi får liksom börja gå tillbaka och se förkylningar som en förkylning. Det är ingenting som ska påverka så mycket, utan det får man leva med liksom.

De senaste fem veckorna har fler blivit smittade av covid-19. Fler har också behövt vård på sjukhus. Men det är fortfarande på en låg nivå, säger Magnus Gisslén som är statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten.

Ökningen är framförallt bland äldre och personer med andra sjukdomar. Är man frisk i övrigt så ger covid-19 väldigt sällan någon allvarlig sjukdom nu, säger han.

Läkaren Henrik Widegren tycker man ska ta lite nässpray och alvedon och gå till jobbet, om man är lite förkyld.

– Jag tycker man ska liksom inte låta förkylningar styra ens liv. Jag tycker man ska skratta åt det, ta lite nässpray två alvedon, gå till jobbet.

Statsepidemiolog Magnus Gisslén håller delvis med. Men det är alltid viktigt att inte träffa äldre och personer som lätt kan bli allvarligt sjuka om man är förkyld, säger han. Man ska även undvika att träffa spädbarn, som riskerar att smittas av kikhosta som ökar just nu.

– Vi ska ju undvika när vi är förkylda, det spelar ingen roll vad det är, att träffa de som är sköra, de allra äldsta. Eller, viktigt nog också, vi ska inte träffa spädbarn. Och det är viktigt och det beror ju inte på covid-19 utan i första hand på att vi har en väldigt stor ökning av kikhosta nu. [3]

Вправа 3. Доповніть словник (див. Вправу 1) незнайомими словами і словосполученнями з тексту повідомлення. Випишіть зі словника Svenska Akademiens ordlista (SAOL) (URL: <https://www.svenska.se>) часові форми дієслів. Вивчіть слова напам'ять.

Вправа 4. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 4

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Посилання на текст і аудіозапис: [4]

Västra Götaland ska vaccinera yngre barn mot mässling. https://www.sverigesradio.se/Radio_Sweden_på_lätt_svenska. URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/vastra-gotaland-ska-vaccinera-yngre-barn-mot-massling> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:38 хв

Дата публікації: 10 січня 2018 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова, словосполучення і речення:

en mässling, -en – кір

att bli sjuk i mässling – захворіти на кір

irriterade ögon – подразнені очі

en påssjuka, -n – свинка

röda hund (rubella) – краснуха

Sjukdomen ger feber. – Хвороба викликає високу температуру.

Vaccinet skyddar mot påssjuka och röda hund. – Вакцина захищає від кору і краснухи.

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення. Дикторка приділяє увагу вимові довгих і коротких голосних, а також мелодиці (тонічний акутний акцент і тонічний акцент гравіс). Перекажіть повідомлення шведською мовою якомога ближче до тексту, намагаючись відтворити ці фонетичні особливості.

Вправа 3. Прочитайте повідомлення вголос, зверніть увагу на відтворення довгих і коротких голосних, а також тонічного акутного акценту і тонічного акценту гравіс.

Västra Götaland ska vaccinera yngre barn mot mässling

Vården i Västra Götaland ska börja vaccinera barn mot mässling när de är 12 månader gamla. Idag vaccineras barnen först när de är 18 månader gamla.

Man har bestämt det här eftersom sjukdomen mässling har spridits i området runt Göteborg den senaste månaden. Man vill skydda barnen tidigare, så att de inte kan bli smittade.

Mässling är en ovanlig sjukdom i Sverige, eftersom så många människor är vaccinerade. Men i december upptäckte man att sju personer i Göteborg hade fått mässling.

Nu har ungefär 23 personer blivit sjuka i mässling. Sjukdomen ger feber, hosta, irriterade ögon och röda prickar på huden. Mässling kan också göra att man får andra farligare sjukdomar.

De flesta barn i Sverige vaccineras mot mässling när de är 18 månader gamla. Vaccinet skyddar också mot sjukdomarna påssjuka och röda hund. [4]

Вправа 4. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 5

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Посилання на текст і аудіозапис: [5]

Ännu fler personer har blivit sjuka i mässling. <https://www.sverigesradio.se/> Radio Sweden på lätt svenska. URL: <https://sverigesradio.se/artikel/6854992> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:38 хв

Дата публікації: 4 січня 2018 року

Вправа 1. Вивчіть слова і словосполучення напам'ять.

hjärninflammation – енцефаліт

en inflammation, -en, -er, -erna – запалення

en avdelning, -en, -ar, -arna – відділення

avdelningen för förlossningar – пологове відділення

ett nyfött barn – новонароджена дитина

ett nyfött barn, det nyfödda barnet (sing.), nyfödda barn, de nyfödda barnen (pl.)

att ge en medicin till ngn – дати (комусь) ліки

att skydda mot sjukdomen – захистити від хвороби

Вправа 2. Прочитайте повідомлення. Доповніть словник (див. Вправу 1) незнайомими словами і словосполученнями з тексту повідомлення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять:

Ännu fler personer har blivit sjuka i mässling

Fler personer har nu fått sjukdomen mässling. Myndigheterna fortsätter att leta efter sjuka personer, för att de inte ska smitta andra.

I december upptäckte man att sju personer i Göteborg hade fått sjukdomen mässling. Det är en ovanlig sjukdom i Sverige. Men den smittar lätt, så sjukvården började arbeta intensivt för att stoppa smittan. Nu har man hittat totalt 13 personer som har blivit sjuka i mässling.

Mässling är ovanligt i Sverige, eftersom så många människor är vaccinerade. Då kan man inte få sjukdomen. Mässling sprids av ett virus som är väldigt smittsamt. Sjukdomen ger feber, hosta, irriterade ögon och röda prickar på huden. Mässling kan också göra att man får andra sjukdomar som kan vara farligare. En av dem är hjärninflammation, men det är ovanligt.

En av personerna som har blivit sjuk i mässling arbetar på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Personen arbetade på avdelningen för förlossningar mellan jul och nyår. Det betyder att personen kan ha smittat något av de nyfödda barnen. Nu har sjukvården gett en medicin till ungefär 50 nyfödda barn för att skydda dem mot sjukdomen.

Man måste inte vara vaccinerad för att få jobba i sjukvården. Men nu uppmanar flera sjukhus och vårdcentraler sin personal att vaccinera sig, om de inte redan har gjort det.

Om du tror att du har fått mässling ska du ringa till sjukvården innan du åker dit. Det är för att undvika att smitta andra personer. [5]

Вправа 3. Включіть аудіозапис повідомлення, послухайте речення, зупиніть аудіозапис і повторіть це речення вголос. За цим методом повторіть вголос усі речення повідомлення.

Вправа 4. Виконайте послідовний переклад повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожних двох речень.

Заняття № 6

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Nina Moussa

Посилання на текст і аудіозапис: [6]

Nu ruttnar maten snabbare / host N. Moussa. <https://www.sverigesradio.se/> Radio Sweden på lätt svenska. URL: <https://sverigesradio.se/artikel/nu-ruttnar-maten-snabbare> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:22 хв

Дата публікації: 26 липня 2024 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова, словосполучення і речення:

Livsmedelsverket – Шведське агентство з питань продовольства

en livsmedelsinspektör, -en, -er, -erna – інспектор з питань продовольства

en bakterie, -n, bakterier, -rna – бактерія

att ruttna – гнити

ruttnad (adjektiv)

en röta, -n – гнилизна

ett mögel, möglet – пліснява

att sprida sig – поширюватися

Det kan leda till att man blir sjuk. – Це може призвести до того, що людина захворіє.

en matförgiftning, -en, -ar, -arna – харчове отруєння

en mage, -n, magar, -arna – живіт

en magsäck, -en, -ar, -arna – шлунок

magsjuka, -n – розлад шлунку

en kräkning, -en, -ar, -arna – блювота

en diarré, n, -er, -erna – діарея

magont (oböjligt substantiv) – біль у животі

att förvara maten bra – зберігати їжу належним чином

matvaror – продукти харчування

ett fast livsmedel – тверді харчові продукти

ett poröst livsmedel – пористі харчові продукти

porös – пористий, пухкий

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення, коротко перекажіть його зміст українською мовою.

Вправа 3. Виконайте усний переклад повідомлення «з аркуша»: мовчки читаючи текст, написаний шведською мовою, перекладайте його вголос українською мовою.

Nu ruttnar maten snabbare

Mitt i sommaren är det varmt och fuktigt och därför ruttnar mat snabbare. Det brukar kallas röttnad.

Jonas Toljander jobbar på Livsmedelsverket. Han säger till P4 Uppland att mat som man lagat inte ska stå framme i mer än två timmar. Om man inte ställer in maten i kylskåpet eller i frysen kan det bildas bakterier och mögel i maten. Det kan leda till att man blir sjuk.

– En del kan ju drabbas av en väldigt allvarlig sjukdom och man kan till och med riskera att dö av matförgiftning. Men oftast så handlar det ju om magsjuka, kräkningar, diarré, magont.

Johanna Rantala bor i Uppsala och säger till P4 Uppland att hon alltid tänker på att maten inte ska stå ute för länge.

– Man vill inte lämna det ute för länge efter att man har lagat den till exempel så man håller lite extra koll kanske, men det gör jag nog hela året.

Filip Ödman bor i Falun och säger till P4 Dalarna att han tänker lite mer på att förvara maten bra under sommaren.

– När det är väldigt varma sommardagar så måste man tänka på att ha maten kyld på vägen hem från affären

Linda Grönkjär är livsmedelsinspektör, hon kontrollerar att matvaror är säkra att äta. Hon säger till P4 Dalarna att man snabbt ska lägga in matvaror i kylan eller frysen när man kommer hem från affären. För att ta reda på om maten går att äta ska man titta, lukta och smaka på maten. Vissa matvaror som är hårda kan fortfarande ätas om man skär bort den möglade delen. Mjuka varor, som bröd, måste slängas, säger Linda Grönkjär.

– Luktas det som det ska, smakar det som det ska, ser det ut som det ska, då är det ok. Om man tänker hårdast, det är ju ett väldigt fast livsmedel där sprider sig möglet långsamt, där kan du ju skära bort. Bröd som är ett väldigt poröst livsmedel, har du bara lite mögel släng hela påsen. [6]

Вправа 4. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожних двох речень.

Заняття № 7

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Jenny Pejler

Посилання на текст і аудіозапис: [7]

Folkhälsomyndigheten: "Ät mindre kött" / host J. Pejler. <https://sverigesradio.se/RadioSwedenpålättsvenska>.

URL: <https://sverigesradio.se/artikel/folkhalsomyndigheten-at-mindre-kott> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:57 хв

Дата публікації: 8 лютого 2024 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова і словосполучення:

en mat, -en – їжа

nyttig mat – корисна їжа

onyttig mat – шкідлива їжа

matvanor – харчові звички

baljväxter – бобові рослини/культури

böner – боби

linser – сочевиця

lagrad ost – витриманий сир

fullkorn – цільне зерно

fullkornbröd – цільнозерновий хліб

skaldjur – ракоподібні

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення, мовчки повторюючи за репортеркою текст, що звучить.

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення. Зробіть запис свого перекладу.

Вправа 4. Послухайте свій переклад. Прочитайте текст повідомлення, наведений далі, і проаналізуйте свій переклад за такою схемою: наскільки точно

ви виконали переклад, якими є інтонація і звучання вашого голосу. За необхідності виконайте послідовний переклад ще раз.

Folkhälsomyndigheten: ”Ät mindre kött”

Många svenskar äter för mycket onyttig mat. Det säger Folkhälsomyndigheten. Myndigheten ger därför nya råd om hur man ska äta nyttigare. Framförallt att man ska äta mer grönsaker och mindre kött.

Annmarie Wesley på Folkhälsomyndigheten säger till nyhetsbyrån TT att man bör äta mindre kött. Hon säger att det är bättre för både hälsan, miljön och klimatet att äta mindre kött och mer grönsaker och baljväxter i stället.

Kocken Isabel Brummer i Skåne säger till P4 Kristianstad att mat med mycket grönsaker och baljväxter är jättegott. Hon tipsar om att använda oliver, svamp, torkade tomater och lagrad ost för att få fram smakerna i maten.

– Det låter ju toppen och det är toppen. Det är ap-gott! Det är klart man ska äta mer grönt och baljväxter.

Baljväxter är bönor och linser. Myndigheterna vill att svenskarna ska äta mer baljväxter, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär. Dessutom bör man äta mer fullkorn, fisk och skaldjur.

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket har tagit fram de nya råden tillsammans. Onyttig mat gör att folk blir sjuka och dör. Det är omkring 14 000 dödsfall per år som kan kopplas till dåliga matvanor. [7]

Заняття № 8

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Tomas Lauffs

Посилання на текст і аудіозапис: [8]

Nya råd om mat: Minska på socker och salt / host T. Lauffs. [https://sverigesradio.se/Radio Sweden på lätt svenska](https://sverigesradio.se/Radio_Sweden_på_lätt_svenska). URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/nya-rad-om-mat-minska-pa-socker-och-salt> (date of access: 10.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 3:44 хв

Дата публікації: 15 лютого 2024 року

Вправа 1. Прочитайте повідомлення. Знайдіть у тексті медичні терміни і перекладіть їх українською мовою.

Nya råd om mat: Minska på socker och salt

Vi måste äta mindre socker och salt. Det säger Livsmedelsverket. Efter tobak är för mycket socker och salt det som skadar människors hälsa mest, enligt myndigheten.

Åsa Brugård jobbar på Livsmedelsverket, och är expert på mat. Hon säger till Ekot att för mycket salt och i maten gör att många får stroke eller hjärtinfarkt.

– *Det här med att vi äter för mycket salt har beräknats stå för ungefär var femte hjärtinfarkt och var tionde strokefall. Tillsammans blir det ungefär 8 000 fall om året det.*

För mycket socker ökar risken för diabetes och övervikt, enligt Livsmedelsverket som är den myndighet i Sverige som jobbar med hälsa. Det är regeringen som sagt till Livsmedelsverket att titta på hur vi kan göra för att äta mindre socker och salt.

Ett mål är att vi ska äta 20 procent mindre salt till 2035. Men saltet i maten skulle behöva minska ännu mer. De som tillverkar och säljer mat säger själva att de vill minska. Men man kan inte minska saltet i mat för snabbt, säger Åsa Brugård. Då kommer folk att tycka att maten inte smakar bra, och kanske själva salta. Tyvärr är vi i Sverige vana vid mycket salt i maten, säger hon.

– *Vi kan inte sänka saltet jättesnabbt över en natt. Då skulle folk tycka att maten smakade för lite salt och själva kanske salta på, eller liksom inte vilja ha de livsmedlen som innehåller mindre salt. För vi i Sverige är tyvärr vana vid en väldigt hög salthalt på den mat vi äter.*

Den som vill köpa mat med mindre salt och socker kan välja mat med en symbol som ser ut som ett grönt nyckelhål. Det är Livsmedelsverket som skapat symbolen, tillsammans med myndigheter i andra länder i Norden. För att mat som säljs ska få ha

det gröna nyckelhålet på sig måste maten följa vissa regler om hälsa. Reglerna bygger på forskning om hälsa. [8]

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення, мовчки повторюючи почутий текст. Потім прочитайте текст вголос.

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, самостійно зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 9

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Jenny Pejler

Посилання на текст і аудіозапис: [9]

Giftiga alger vid flera badplatser / host J. Pejler. <https://sverigesradio.se/> Radio Sweden på lätt svenska. URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/giftiga-alger-vid-flera-badplatser> (date of access: 05.02.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:58 хв

Дата публікації: 28 червня 2024 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова і словосполучення:

Hav och vattenmyndigheten – Шведське агентство морських і водних ресурсів

en marinbiolog, -en, -er, -erna – морський біолог

en alg /al'j/, -en, -er, -erna – водорість

att svälja, sväljer, svalde, svalt – ковтати

en filt, -en, -ar, -arna – ковдра

att må dåligt – почувати себе погано

att må illa – відчувати нудоту

att kräkas – блювати

ett utslag, -et, utslag, -en – висип

ett utslag på huden – висип на шкірі

att anta – припускати

Вправа 2. Прочитайте повідомлення, коротко перекажіть його зміст шведською мовою:

Giftiga alger vid flera badplatser

Det varma vädret har gjort att giftiga alger har börjat blomma i vattnet vid flera badplatser i Sverige. Det kan vara farligt för barn och hundar att bada, eftersom de brukar svälja vattnet när de badar.

Det varma vädret får alger att blomma i vattnet. Det kan se ut en filt av blågröna växter på vattnet. Algerna kan innehålla gift som gör att man kan bli sjuk. Hav och vattenmyndigheten avråder från bad i vatten med algblomning.

Om man sväljer mycket vatten med giftiga blågröna alger så kan man må illa, få feber och kräkas. Man kan också få utslag på huden. Det kan vara farligt för barn och hundar, som ofta sväljer mer vatten när de badar. Om man märker att någon mår dåligt efter att ha badat i giftiga alger så ska man duscha och tvätta bort algerna och söka veterinär för hunden. Om ett barn har svält mycket vatten med giftiga alger och mår väldigt dåligt ska man ringa till Giftinformationscentralen.

Emma Lemos är marinbiolog på länsstyrelsen i Stockholm. Hon säger till P4 Stockholm att man alltid ska titta i vattnet innan man badar. Om man ser alger ska man inte bada eller låta hunden bada, säger hon.

– Ser du att det blommar i vattnet så får man anta att det finns en risk att det är giftiga. Så ska man verkligen vara försiktig med husdjur och småbarn för det är de som får i sig av vattnet. [9]

Vправа 3. Виконайте письмовий переклад повідомлення українською мовою.

Vправа 4. Слухайте в навушниках аудіозапис повідомлення і виконуйте синхронний переклад українською мовою, за потреби одночасно мовчки читайте текст шведською мовою. Зробіть аудіозапис свого перекладу і проаналізуйте, чи точно ви переклали речення, чи були пропуски у перекладі, якою була ваша інтонація і темп мовлення.

Заняття № 10

Примітка: неадаптований текст

Джерело повідомлення: Sveriges Radio, програма «Ekot»

Репортер: Sara Heyman

Посилання на тези повідомлення і аудіозапис: [10]

Ekot / host S. Heyman. Kolera har skördat fler än 700 liv i Sudan.

URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/kolera-har-skordat-fler-an-700-liv-i-sudan> (date of access: 24.10.2024)

Тривалість аудіозапису: 1:14 хв

Дата публікації: 22 жовтня 2024 року

Вправа 1. Прочитайте тези повідомлення, выпишіть незнайомі слова і словосполучення та перекладіть їх українською мовою:

Kolera har skördat fler än 700 liv i Sudan

- I det krigshärjade Sudan pågår ett kolerautbrott där fler än 26 000 personer har insjuknat. Spridningen har konstaterats i 11 av Sudans 18 regioner.
- Orsakerna till utbrottet är både de många flyktinglägren, där människor bor trångt och där tillgången till sanitet är dålig, och på att regnsäsongen har börjat vilket ytterligare försämrar tillgången på rent vatten.
- Barn under fem år som är undernärda, i Sudan är de 3,7 miljoner, är mer utsatta för kolera och löper en större risk att dö om de blir sjuka.

Sara Heyman [10]

Вправа 2. Послухайте аудіозапис усього повідомлення, запишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 11

Примітка: неадаптований текст

Джерело повідомлення: Sveriges Radio, програма «Ekot»

Репортер: Sara Heyman

Посилання на тези повідомлення і аудіозапис: [11]

Ekot / host S. Heyman. Flera globala hälsohot ökar risken för nya pandemier.

URL: <https://sverigesradio.se/artikel/flera-globala-risker-okar-sannolikheten-for-nya-pandemier> (date of access: 14.10.2024)

Тривалість аудіозапису: 1:30 хв

Дата публікації: 14 жовтня 2024 року

Вправа 1. Прочитайте тези повідомлення. Впишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять:

Flera globala hälsohot ökar risken för nya pandemier

- Migration och resande, djurhållning och desinformation på sociala medier är några av de riskfaktorer som listas i en rapport från den internationella expertpanelen Global Preparedness Monitoring Board.
- Den senaste tidens olika sjukdomsutbrott, som marburg, mpox och fågelinfluensa hos mjölkkor, är några av många exempel som pekar på vår sårbarhet inför nya hälsohot.
- En av flera åtgärder för att förbättra skyddet mot pandemier är att förstärka primärvården runt om i världen.

Sara Heyman [11]

Вправа 2. Послухайте аудіозапис усього повідомлення, запишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Розділ II. Навколишнє середовище. Miljö.

Заняття № 12

Примітка: неадаптований текст

Джерело: UNDP Sverige

Посилання: [12]

Globala målen - Läs om Globala målen - 17 mål för hållbar utveckling. *Globala målen*.
URL: <https://globalamalen.se/om-globala-malen/> (date of access: 20.09.2024).

Вправа 1. Прочитайте вголос перелік Глобальних цілей ООН шведською мовою.

FN:S GLOBALA MÅL

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet för alla
7. Hållbar energi för alla
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringarna
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen
17. Genomförande och globalt partnerskap. [12]

Вправа 2. Знайдіть на сайті Програми розвитку ООН в Україні (URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine>) усталений переклад Глобальних цілей ООН українською мовою і выпишіть їх поряд із відповідниками шведською мовою.

Вправа 3. Вивчіть напам'ять назви Глобальних цілей ООН шведською та українською мовами.

Заняття № 13

Примітка: неадаптований текст

Джерело повідомлення: телеканал SVT

Репортер: Tomas Blideman

Посилання на повідомлення і відеозапис: [13]

Ungdomar i Norrtälje experimenterar för en hållbar framtid / T. Blideman. SVT Nyheter. URL: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/experiment-ska-lara-ungdomar-om-en-hallbar-framtid> (date of access: 22.09.2024).

Тривалість відеозапису: 1:45 хв

Дата публікації: 22 вересня 2024 року

Förenta Nationerna (FN) – Організація Об'єднаних Націй (ООН)

FN:s globala mål – Глобальні цілі ООН

hållbar utveckling – сталий розвиток

en målgrupp – цільова група

Вправа 1. Прочитайте повідомлення. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ungdomar i Norrtälje experimenterar för en hållbar framtid

Under tre veckor har alla sjätteklassare i Norrtälje bjudits in till hållbarhetsdagarna – ett projekt som ska få ungdomar att blir en del av en mer hållbar framtid.

– Det har varit väldigt roligt att få lära sig hur allt hänger ihop och fungerar, säger Love Berg, 12 år.

För femte året i rad bjuder Norrtälje Energi in alla sjätteklassare i Norrtälje kommun till hållbarhetsdagarna. Målet är att få ungdomar att blir en del av en mer hållbar framtid. Fokuset ligger på hållbarhet och att ungdomarna ska få mer kunskap om FN:s 17 globala mål.

– Vi har jobbat med målet ”Ingen hunger” och har pratat om att vi inte ska slänga mat och att man kan odla mycket själv, säger Elvira Asperheim, 12 år.

Experimenterar med energi

Ett av de globala målen är ”Hållbar energi för alla” och ungdomarna får bland annat besöka Arsta värmeverk i Norrtälje och lära sig alla de olika stegen för att producera fjärrvärme. Eleverna får också testa olika sätt att skapa energi med till exempel vatten, vind och sol.

– Det har varit ett stort engagemang. Vi vill plantera tankar om hur man själv kan påverka så att vi får en hållbar framtid. Då är sjätteklassare en viktig målgrupp. De är pigga, nyfikna och har läst på, säger Eva Blixt som är chef för försäljning och kundcenter på Norrtälje Energi.

Totalt deltar cirka 300 elever från elva skolor i Norrtälje kommun under hållbarhetsdagarna.

– Nu har jag fått se hur Norrtälje funkar på insidan, säger Love Berg, 12 år. [13]

Вправа 2. Подивіться відеозапис, звертаючи увагу на вимову і темп мовлення різних мовців. Виконайте послідовний переклад відеозапису українською мовою, зупиняючи відеозапис після кожного речення.

Заняття № 14

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Ingrid Forsberg

Посилання на текст і аудіозапис: [14]

Företag använder mindre farliga kemikalier / host I. Forsberg. [https://sverigesradio.se/Radio Sweden på lätt svenska](https://sverigesradio.se/Radio_Sweden_på_lätt_svenska). URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/foretag-anvander-mindre-farliga-kemikalier> (date of access: 27.03.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:46 хв

Дата публікації: 26 березня 2025 року

Вправа 1. Послухайте аудіозапис повідомлення, мовчки читаючи його текст:

Företag använder mindre farliga kemikalier

Användningen av farliga kemikalier har minskat mycket i Sverige. Det är för att kemikalierna kommit med på EU:s lista över särskilt farliga ämnen. Det visar en rapport från Kemikalieinspektionen.

Företag använder kemikalier bland annat i färg, lack och i rengöringsmedel. På EU:s lista finns kemikalier som kan vara mycket farliga för miljön och hälsan. De kan till exempel orsaka cancer.

Kemikalierna på EU:s lista över farliga ämnen kan bli förbjudna, men det räcker att de står på listan för att många företag ska sluta använda dem. Carl-Henrik Eriksson på Kemikalieinspektionen säger att företagen förstår att de bör använda andra ämnen som är mindre farliga, om det går.

– Det här är en ganska tydlig signal till företagen, att det här är ämnen som ni bör se över om ni kan ersätta dem med andra ämnen.

Fyra år efter att kemikalierna kom med på listan har användningen av dem blivit hälften så stor i genomsnitt. Det visar rapporten från Kemikalieinspektionen. [14]

Вправа 2. Випишіть із тексту повідомлення незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення, зупиняючи аудіозапис після кожного абзацу.

Заняття № 15

Примітка: неадаптований текст

Джерело: *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)*

Посилання: [15]

FN:s klimatpanel IPCC: Det är bråttom med klimatåtgärder. *SMHI*.

URL: <https://www.smhi.se/nyheter/nyheter/2023-03-20-fns-klimatpanel-ipcc-det-ar-brattom-med-klimatagarder> (date of access: 08.04.2025).

Дата публікації: 20 березня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте фрагмент повідомлення, розміщеного на сайті SMHI, випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Några viktiga budskap

- Det finns en snabbt krympande möjlighet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5°C eller långt under 2°C och för att säkerställa en livskraftig och hållbar framtid för alla.
- Klimatförändringarna orsakar redan negativa omfattande och alltmer oåterkalleliga förluster och skador på naturen och mänskliga system, vilket också försvårar att åstadkomma hållbar utveckling.
- Nuvarande klimatåtgärder både utsläppsminskning och anpassning är inte tillräckliga för klimatmålen eller att förebygga risker och skador.
- Det finns en lång rad genomförbara alternativ för ökad klimatambition, både utsläppsminskning och anpassning.
- De beslut och åtgärder som vi fattar under detta årtionde kommer att få konsekvenser för flera generationer under århundraden och längre. [15]

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) –
Шведський метеорологічний і гідрологічний інститут

Naturvårdsverket – Шведське агентство з охорони навколишнього
середовища

Вправа 2. Виконайте письмовий переклад тексту українською мовою.

Вправа 3. Вивчіть напам'ять перший і другий підпункти тексту.

Заняття № 16

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Romina Pourmokhtari

Посилання: [16]

Pourmokhtari R. Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/06/nationellt-klimatmote---tal-av-klimat--och-miljoministern/> (date of access: 05.03.2024).

Дата публікації: 16 червня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривок з виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Примітка “*Det talade ordet gäller*” на початку друкованих текстів промов і виступів означає, що текст, виголошений безпосередньо під час виступу, може відрізнятися від друкованого тексту, і саме виголошеному тексту надається перевага.

Ur Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023

Det talade ordet gäller

Det handlar om vår överlevnad. Det finns inga alternativ – vi måste lyckas.

I detta nu, smälter glaciärerna, samtidigt har vi El Niño över Stilla havet och en väldigt torr och varm sommar framför oss här i Sverige.

Det är bråttom. Om inte världen ökar takten, står vi inför en global klimatkris med långtgående och förödande konsekvenser. Och nu står vi mitt i ett avgörande stadium av omställningen, som avgör om vi klarar det eller inte. Men där finns också möjligheterna.

I Europa talar vi inte längre om huruvida vi ska fasa ut det fossila eller inte, vi talar om hur vi ska fasa ut på bästa möjliga sätt. Vilka energislag som ska ersätta när Europa till slut förstått att det finns två problem med rysk gas – det ena är att den är rysk, det andra är att det är gas.

Hur ska vi snabbt ställa om en fabrik som producerat sina produkter fossilt?
Och hur bygger vi cirkulära system för att minska den råvaruutvinningen som står för
över hälften av världens utsläpp?

När man öppnar tidningen eller slår på tv:n är det lätt att tro att kampen om klimatet
förs mellan klimataktivisterna och klimatförnekarna. Så är det inte.

Sverige är vi ett ledande land i världen när det kommer till att minska våra utsläpp. Och
det är tack vare den breda allmänheten som varje dag fattar beslut i rätt riktning och
bidrar till vår klimatomställning.

Att klimatfrågorna – inte är kontroversiella i Sverige, att vi som land är samlade i
förtroendet för vetenskapen och att nästan alla partier i Sverige står bakom det svenska
klimatpolitiska ramverket – det är vår stora styrka. Den styrkan skapar långsiktighet,
stabilitet och förutsägbarhet. [16]

Вправа 2. Прочитайте уривок з виступу вголос.

Заняття № 17

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Romina Pourmokhtari

Посилання: [16]

Pourmokhtari R. Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/06/nationellt-klimatmote---tal-av-klimat--och-miljoministern/> (date of access: 05.03.2024).

Дата публікації: 16 червня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривок з виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023

Jag förstår att det är mer spännande att rapportera om klimataktivisterna som står här utanför idag eller klimatförnekarna som gräver och letar efter enskilda fakta som ska visa att vi kan fortsätta släppa ut som vi gjort – men den här regeringen vet – att det är de nördiga hållbarhetscheferna som varje dag gör skillnad i det tysta.

Det är de som går till jobbet för att göra en brun verksamhet grön, som varje dag bidrar till att ställa om en verksamhet med stora fossila utsläpp till klimatneutralitet – det är dem som genomför klimatomställningen.

Att få de största utsläpparna att ställa om – det får stor påverkan på Sveriges totala utsläpp.

Och då är det de här VD:arna som inte låter hållbarhet stanna vid en slogan eller att redovisa hållbarhet på sista sidorna i årsrapporten – utan, på allvar låter fossilfrihet och nollutsläpp prägla hela värdekedjan – och hela ledningsgruppen.

De företagsledarna som gör det, de bekämpar inte bara klimatkrisen – de kommer generera vinst. De stärker svensk konkurrenskraft, lockar nya investeringar till Sverige och risksäkrar sitt företag för framtiden - där regleringar, lagar och incitament i hållbar riktning bara kommer att bli starkare.

Den fossila ekonomin är i full fart med att bli fossilfri. Efterfrågan på rena varor och tjänster kommer bara att öka.

Om vi vill bygga välstånd för framtiden – så ska Sverige ska ha mer tillväxt, och mindre utsläpp. [16]

Вправа 2. Прочитайте уривок з виступу вголос.

Заняття № 18

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Romina Pourmokhtari

Посилання: [16]

Pourmokhtari R. Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/06/nationellt-klimatmote---tal-av-klimat--och-miljoministern/> (date of access: 05.03.2024).

Дата публікації: 16 червня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривок з виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023

Politiken ska vara en möjliggörare. Vi ska lägga grunden, så att marknaden kan driva på med den innovation och teknikutveckling som möter utmaningarna den här den globala uppvärmningen skapar.

Här behövs de rätta styrmedlen, oavsett om det handlar om förutsättningar för investeringar eller modet att våga blicka framåt och öppna upp för ny teknik – hela vägen till noll och nettominus därefter.

Hade politiken kunnat förbjuda bort utsläpp, hade det gjorts för länge sedan. Kruxet är att vi vill ha en växande ekonomi, välstånd, människor i arbete. Och demokrati förstås.

Därför behövs en växelverkan och mer samarbete mellan politik, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Vi politiker har ansvaret att se till att de lagar, regleringar och incitament som finns – driva fram en hållbar utveckling i vårt samhälle. [16]

Вправа 2. Прочитайте уривок з виступу вголос.

Заняття № 19

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Romina Pourmokhtari

Посилання: [16]

Pourmokhtari R. Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/06/nationellt-klimatmote---tal-av-klimat--och-miljoministern/> (date of access: 05.03.2024).

Дата публікації: 16 червня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривок з виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023

Det finns komplexa frågor att lösa ut, och allt är inte svartvitt. Mineraler är helt avgörande för att vi ska klara av den omställning som krävs för att lösa klimatkrisen. Och den svenska gruvnäringen är den mest miljövänliga i hela världen.

Vi har den mest miljövänliga gruvnäringen i hela världen, inte trots att, utan för att vårt land har goda miljökrav som grund. Miljökraven ska inte minska i styrka – däremot ska vi arbeta för att effektivisera processerna för prövningarna så att fler företag kan få sina besked på ett ordnat, förutsebart och skyndsamt sätt.

Vi ska vara möjliggörare. Vi ska bidra till att våra företag kan växa i en ekonomi som efterfrågar fossilfritt och miljövänligt. Vi ska se till att omställningen som sker här, blir Sveriges konkurrensfördel i världen. När du köper svenskt, köper du rent. [16]

Вправа 2. Прочитайте уривок з виступу вголос.

Заняття № 20

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Romina Pourmokhtari

Посилання: [16]

Pourmokhtari R. Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/06/nationellt-klimatmote---tal-av-klimat--och-miljoministern/> (date of access: 05.03.2024).

Дата публікації: 16 червня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривок з виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Tal av klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari vid det nationella klimatmötet 2023

Sverige måste nämligen också fortsätta bana väg för andra länder. Man är inte ett föredöme om ingen annan tar efter.

En viktig och central del av vår omställning är därför den svenska exporten. Av varor, tjänster, politik och forskning som ger verklig effekt för klimatet – och förändrar världen. Sverige kan bli en ny sorts humanitär stormakt.

Genom gröna lösningar och ny teknik som räddar klimatet – men också stoppar de naturkatastrofer som orsakar sådant enormt mänskligt och biologiskt lidande runt om i världen.

Jag är stolt över att så många svenska företag själva väljer att ligga i framkant – och därmed stärker svensk konkurrenskraft på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Här finns goda exempel och – en potential för fler att bli förebilder – för hur vi bör agera med - kraft och hastighet för att minska utsläppen och ta tillvara på möjligheterna.

Jag vill också rikta ett stort tack till alla er som kommit hit idag. Era kloka inspel får reell betydelse för mitt arbete med klimathandlingsplanen.

Jag ser fram emot att tillsammans med kommande panel få prata mer om hur nya tekniker kan möjliggöras – så att Sverige når klimatmålen.

Tack! [16]

Вправа 2. Прочитайте уривок з виступу вголос.

Заняття № 21

Примітка: неадаптований текст

Відеозапис виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року.

Джерело: Regeringskansliet

Посилання: [17]

Regeringskansliet. Del 2: Nationella klimatmötet 2023, 2023. *YouTube*.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CGhouCt5wAc> (date of access: 10.03.2024).

Онлайн-трансляція 16 червня 2023 року

Відтинок часу на відеозаписі: 46:36-55:07

Вправа 1. Подивіться відеозапис виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року. Мовчки повторюйте текст, який звучить.

Вправа 2. Послухайте відеозапис виступу, одночасно мовчки читаючи з аркуша його текст.

Вправа 3. Прочитайте текст виступу вголос.

Заняття № 22

Примітка: неадаптований текст

Відеозапис виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року.

Джерело: Regeringskansliet

Посилання: [17]

Regeringskansliet. Del 2: Nationella klimatmötet 2023, 2023. *YouTube*.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CGhouCt5wAc> (date of access: 10.03.2024).

Онлайн-трансляція 16 червня 2023 року

Відтинок часу на відеозаписі: 46:36-55:07

Вправа 1. Слухайте відеозапис виступу Міністра з питань клімату і охорони навколишнього середовища Швеції Роміни Пурмоктарі на Шведській національній зустрічі з питань клімату 16 червня 2023 року і виконуйте послідовний переклад виступу українською мовою, зупиняючи відеозапис після кожного речення.

Під час виконання перекладу використовуйте для підкріплення пам'яті текст виступу: мовчки читайте його з аркуша.

Зробіть запис свого перекладу.

Вправа 2. Послухайте свій переклад, мовчки читаючи текст оригіналу, і дайте відповіді на запитання: чи є у вашому перекладі пропуски слів чи фраз, наявних в оригіналі, яка інтонація і темп вашого мовлення.

Заняття № 23

Примітка: неадаптований текст

Джерело: Uppsala universitet, YouTube

Автор: Jesper Kårehed

Відеозапис: "Linneanum - Botaniska trädgården i Uppsala"

Посилання на відеозапис: [18]

Uppsala universitet. Linneanum - Botaniska trädgården i Uppsala, 2021. *YouTube*.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jkvO0etxNzA> (date of access: 08.10.2024).

Тривалість відеозапису: 3:42 хв

Дата публікації: 21 травня 2021 року

Вправа 1. Почитайте стислий транскрипт відео "Linneanum - Botaniska trädgården i Uppsala", випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

BOTANISKA TRÄDGÅRDEN

Huset som orangeriet ligger i kallas "Linneanum". Det är uppfört för pengar som Gustav III donerade till Uppsala universitet år 1787. Byggnaden ritades av arkitekten O. S. Tempelman med vissa förändringar av L. J. Despréz i nyklassisk stil. I samma byggnad finns också den pampiga Linnésalen och Thunbergssalen (Naturaliekabinettet). Båda dessa renoverades till Linnéjubileet 2007 och har nu återfått sin ursprungliga prakt.

Linneanum invigdes den 23 maj 1807, till hundraårsminnet av Carl von Linnés födelse. Tre år tidigare hade alla växter flyttats över från det gamla orangeriet i Linnéträdgården. Kvar från Linnés tid är bland annat "Linnélagrarna", fyra av Carl von Linnés lagerträd som odlats i jättebaljor i 250 år. [18]

Вправа 2. Подивіться відео "Linneanum - Botaniska trädgården i Uppsala", занотуйте інформацію про історію заснування Ботанічного саду (дати і події, посади, імена і прізвища людей, про яких йдеться у відео, назви країн).

Вправа 3. Перекажіть українською мовою історію заснування Ботанічного саду «Ліннеанум» Уппсальського університету.

Розділ III. Історія і культура. Historia och kultur.

Заняття № 24

Примітка: неадаптований текст

Джерело: Armémuseum (Музей шведської армії)

Посилання: [19]

Korsvägar: Sverige – Ukraina genom 1000 år - Armémuseum. *Armémuseum*.

URL: <https://armemuseum.se/utställning/crossroads/> (date of access: 27.02.2024).

Вправа 1. Прочитайте пресреліз Музею шведської армії про виставку «Перехрестя: 1000 років спільної історії Швеції та України» (22 лютого 2024 року – 30 вересня 2025 року), випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Korsvägar: Sverige – Ukraina genom 1000 år

Sverige och Ukrainas vägar har korsats flera gånger genom historien. Genom bevarade föremål och dokument i museer och arkiv kan vi spåra kontakter och gemensamma erfarenheter.

Utställningen Korsvägar: Sverige – Ukraina genom 1000 år tar sitt avstamp i arkeologiska fynd från vikingatiden och äktenskapet mellan Ingegerd Olofsdotter och Jaroslav I av Kyiv. Den fortsätter sedan in i 1600- och 1700-talens politiska allianser, till exempel Karl XII:s allians med kosackledaren Mazepa i början av 1700-talet, människorna i Gammalsvenskby och dagens krigssituation.

I utställningen får du se unika föremål både från Sverige och från Ukraina – från vikingatiden till dagens krigszoner. Från en alliansring av guld och Ukrainas första konstitution, till vapen använda i nutid. Du får svar på frågor om varför Sverige och Ukraina ingått allianser och varför det finns så många unika ukrainska föremål på svenska institutioner. Unika föremål och dokument, som bytt händer, klarat sig genom krig, konflikt och kampen om vem som skriver historien, presenteras här samlat.

Samarbete

Utställningen är ett samarbete mellan Armémuseum/Statens försvarshistoriska museer, Riksarkivet och National Museum of the History of Ukraine in the Second World War. Huvudfinansiar är Torsten Söderbergs Stiftelse. [19]

Вправа 2. Виконайте письмовий переклад пресрелізу зі шведської мови українською мовою.

Вправа 3. Перекажіть шведською мовою інформацію про виставку, якомога ближче дотримуючись тексту пресрелізу.

Вправа 4. Перекажіть українською мовою інформацію про виставку, якомога ближче дотримуючись тексту пресрелізу.

Вправа 5. Виконайте усний переклад пресрелізу зі шведської мови українською мовою «з аркуша».

Заняття № 25

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Ingrid Forsberg

Посилання на текст і аудіозапис: [20]

Broderi om samisk kultur är ett av 2000-talets bästa konstverk / host

I. Forsberg. [https://sverigesradio.se/ Radio Sweden på lätt svenska](https://sverigesradio.se/Radio%20Sweden%20p%C3%A5%20l%C3%A4tt%20svenska).

URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/broderi-om-samisk-kultur-ar-ett-av-2000-talets-basta-konstverk> (date of access: 11.03.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:12 хв

Дата публікації: 11 березня 2025 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова і словосполучення:

en broderi, -n, broderier, -erna – вишивка

att brodera – вишивати

ett tygstycke, -et, -n, -na – сувій тканини

ett folk, -et, folk, -en – народ

en befolkning, -en, -ar, -arna – населення

urfolk, urbefolkning – тубільці, корінне населення

det är det som är min mening med mina bilder – саме це і є метою моїх картин

bli nyfiken på kultur – зацікавитися культурою

bli nyfiken av hennes konst – зацікавитися завдяки її мистецтву

hedrande – почесно

att vara omtumlande – бути розгубленим

Вправа 2. Послухайте аудіозапис повідомлення і коротко перекажіть його зміст.

Вправа 3. Прочитайте повідомлення і запишіть шведською мовою його тези:

Broderi om samisk kultur är ett av 2000-talets bästa konstverk

Den samiska konstnären Britta Marakatt-Labba har gjort ett av 2000-talets hittills bästa konstverk. Det tycker den internationella konsttidningen ArtNews.

Britta Marakatt-Labbas konstverk heter "Historjá!" och är ett 24 meter långt tygstycke med broderade bilder. Det är bilder om samernas vardag, historia och religion. Samerna är Sveriges urfolk, som har levt i de norra delarna av landet i tusentals år.

Britta Marakatt-Labba säger till Kulturnytt att många som ser konstverket blir mer intresserade av samisk kultur, och vill veta mer. Och det är hennes mening, att folk ska bli nyfikna av hennes konst.

– Det här verket gör att många som har absolut ingen kännedom om samisk kultur, blir väldigt intresserade och vill veta mer. Och det är ju det som är min mening, men mina bilder, att folk ska bli nyfikna.

Konsttidningen ArtNews har gjort en lista med de hundra bästa konstverken i världen, från 2000-talet. Britta Marakatt-Labbas konstverk kommer på plats 35. Det är väldigt hedrande och hon blev överraskad, säger hon till Kulturnytt.

– När jag fick reda på det här så tyckte jag att jag var omtumlande för det hade jag väl aldrig väntat mig. Det är faktiskt väldigt, väldigt, väldigt stort och väldigt hedrande. [20]

Вправа 4. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 26

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Jenny Pejler

Посилання на текст і аудіозапис: [21]

SFI-elever visar upp sin konst: "Inspiration för mig" / host

J. Pejler. [https://sverigesradio.se/Radio Sweden på lätt svenska](https://sverigesradio.se/Radio%20Sweden%20p%C3%A5%20l%C3%A4tt%20svenska).

URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/sfi-elever-visar-upp-sin-konst-inspiration-for-mig> (date of access: 10.03.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:56 хв

Дата публікації: 5 березня 2025 року

Вправа 1. Прочитайте повідомлення, выпишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

SFI-elever visar upp sin konst: "Inspiration för mig"

Kvinnor från olika länder visar sin konst i den lilla byn Vika i Dalarna. Utställningen heter "Kvinna av världen bortom språket".

Ninja Santos från Filippinerna är en av konstnärerna. Hon säger att det känns bra att visa upp sina målningar. Det skapar gemenskap och inspiration, säger hon till P4 Dalarna.

– Det är bra för mig att se andra som har gemensamt med mig om målning. Det är inspiration för mig.

Kvinnorna studerar SFI tillsammans i Falun. Katarina Sannebring jobbar på SFI. Hon säger att de som ännu inte lärt sig svenska språket så bra kan visa upp något annat som de är jättebra på, som sina konstverk.

– Jag tror att det är jätteviktigt när man är som ny i Sverige och kanske inte är så språkstark att få visa upp något som man verkligen är bra på.

Susanne Bein från Tyskland visar också sin konst. Hon säger att alla kan förstå bilder utan ord. Och alla kvinnorna på SFI kan förstå varandras konst, utan att kunna varandras språk.

– Å ena sidan kan du förstå bilder utan språk. Å andra sidan upplever vi på SFI-kursen att vi alla kan förstå varandra trots språkbarriärer. [21]

Вправа 2. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Заняття № 27

Джерело повідомлення: Radio Sweden på lätt svenska

Репортер: Репортер: Ingrid Forsberg

Посилання на текст і аудіозапис: [22]

Svenska sånger om natur, barn och frihet i EU:s sångbok / host

I. Forsberg. https://sverigesradio.se/Radio_Sweden_på_lätt_svenska.

URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/svenska-sanger-om-natur-barn-och-frihet-i-eus-sangbok> (date of access: 10.03.2025).

Тривалість аудіозапису: 2:38 хв

Дата публікації: 7 листопада 2024 року

Вправа 1. Послухайте аудіозапис повідомлення. Записуйте імена і прізвища людей, назви творів і установ, які почуєте у повідомленні.

Вправа 2. Прочитайте повідомлення. Проаналізуйте, чи вірно ви сприйняли на слух і записали імена і прізвища, назви творів і установ, виконуючи Вправу 1.

Svenska sånger om natur, barn och frihet i EU:s sångbok

Nu finns en bok med sånger från alla EU-länder. De svenska sångerna har teman som naturen, fred, frihet och barn.

Till exempel "Idas sommarvisa", som kommer från filmen om Emil i Lönneberga. Sången är skriven av Astrid Lindgren och Georg Riedel.

Varje EU-land har sex sånger i boken, som man kan ladda ner som en gratis app. De har valts ut av över 100 musikorganisationer och genom offentliga omröstningar. Alla sånger är också översatta till engelska.

Rocksångaren Ulf Lundells låt "Öppna landskap" är en av de svenska sångerna som valdes till boken.

Kerstin Carpvik är bibliotekarie på Statens Musikverk. Hon säger i ett pressmeddelande att de svenska sångerna i boken ofta brukar sjungas på skolavslutningar, bröllop och begravningscerimonier. De är en del av den svenska sångtraditionen, säger hon. Och det handlar mycket om naturen. Som i psalmen "En vänlig grönskas rika dräkt", och i sången "Så skimrande var aldrig havet" av Evert Taube. [22]

Вправа 3. Перекажіть повідомлення шведською мовою близько до тексту.

Вправа 4. Перекладіть назви творів, згаданих у повідомленні, українською мовою.

Заняття № 28

Джерело повідомлення: *Radio Sweden på lätt svenska*

Репортер: *Репортер: Ingrid Forsberg*

Посилання на текст і аудіозапис: [23]

Äldre och yngre ska spela musik tillsammans / host I. Forsberg. <https://sverigesradio.se/> *Radio Sweden på lätt svenska*. URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/aldre-och-yngre-ska-spela-musik-tillsammans> (date of access: 15.03.2025).

Тривалість аудіозапису: 1:25 хв

Дата публікації: 12 березня 2025 року

Вправа 1. Виконайте послідовний переклад аудіозапису повідомлення українською мовою, зупиняючи аудіозапис після кожного речення.

Вправа 2. Прочитайте текст повідомлення. На основі тексту підготуйте шведсько-український словник з тематики «Музичні інструменти».

Äldre och yngre ska spela musik tillsammans

Äldre får lära sig att spela instrument och spela i band tillsammans, i Robertsfors i Västerbotten. Tanken är att de ska spela tillsammans med ungdomar senare.

Förra veckan träffades pensionärerna för första gången för att spela tillsammans. Ingrid Johansson testade att spela ukulele, och säger till P4 Västerbotten att det var jättekul.

– Kul! Jättekul faktiskt. Även om det är första gången, första träffen idag när vi spelar. Försöker spela.

Varje onsdag träffas de 19 pensionärerna och spelar musik, tillsammans med en mentor. Och Ingrid Johansson ser fram emot att spela tillsammans med ungdomar senare. Ungdomarna har redan spelat i några år. Och när vi pensionärer har spelat något år så kan vi spela tillsammans med dem, säger hon till P4 Västerbotten.

– De har ju nu spelat några år och vill fortsätta. Och vi får väl spela något år och sen pröva att spela tillsammans med dem. Jag tycker det låter kul. [23]

Вправа 3. Доповнюйте шведсько-український словник з тематики «Музичні інструменти», читаючи інші новини про музику.

Заняття № 29

Примітка: неадаптований текст

Джерело повідомлення: Sveriges Radio, програма «Kulturnytt»

Репортер: Jens Möller

Посилання на тези повідомлення та аудіозапис: [24]

Kulturnytt / host J. Möller. Toner återupplivade efter 150 års tystnad.
URL: <https://sverigesradio.se/artikel/toner-aterupplivade-efter-150-ars-tystnad> (date of access: 10.09.2024)

Тривалість аудіозапису: 1:38 хв

Дата публікації: 8 вересня 2024 року

Вправа 1. Послухайте аудіозапис програми Єнса Мьоллера, яку присвячено графині Кароліне Ріддерстольпе, шведській композиторці і музикантці XIX століття. Перекажіть шведською мовою, про що йдеться у програмі.

Вправа 2. Виконайте письмовий переклад українською мовою тез програми:

Toner återupplivade efter 150 års tystnad

- Grevinnan Caroline Ridderstolpe var på 1800-talet en uppskattad musiker och kompositör, aktiv bland annat vid det kungliga hovet i Stockholm.
- ”Men så fort hon dör var musiken helt bortglömd”, säger pianisten Anna Paradiso.
- Tillsammans med sångerskan Kristina Hammarström väcker hon nu liv i Caroline Ridderstolpes tystade toner på en skiva som släpps i dagarna.

Jens Möller [24]

Вправа 3. Послухайте аудіозапис програми ще раз, випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 4. Запишіть шведською мовою 5 речень про біографію Кароліне Ріддерстольпе, якомога точніше дотримуючись оригіналу.

Заняття № 30

Джерело повідомлення: *Radio Sweden på lätt svenska*

Репортер: *Ingrid Forsberg*

Посилання на текст і аудіозапис: [25]

Roxettes musik har blivit en musikal / host I. Forsberg. [https://sverigesradio.se/Radio Sweden på lätt svenska](https://sverigesradio.se/RadioSweden%20p%C3%A5%20l%C3%A4tt%20svenska). URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/roxettes-musik-har-blivit-en-musikal> (date of access: 06.09.2024).

Тривалість аудіозапису: 2:36 хв

Дата публікації: 3 вересня 2024 року

Вправа 1. Послухайте аудіозапис “Roxettes musik har blivit en musikal” і напишіть шведською мовою, про що йдеться у повідомленні (1 – 2 речення).

Вправа 2. Прочитайте запитання до змісту аудіозапису, який ви послушали, і оберіть правильну відповідь.

1 Musikalen har premiär på Malmö opera på lördag, och nu repeterar skådespelarna.
Rätt. Fel.

2. Musikalen handlar om Roxette.
Rätt. Fel.

3. Musikalen innehåller låtar av Roxette.
Rätt. Fel.

4. Marie Fredriksson och Per Gessle startade gruppen Roxette på 1980-talet.
Rätt. Fel.

5. Per Gessle säger att det kanske inte är så lätt att gissa att Roxettes stora ballader är med i musikalen.
Rätt. Fel.

Вправа 3. Послухайте аудіозапис ще раз і перевірте, чи правильно ви відповіли на запитання.

Вправа 4. Виконайте усний переклад повідомлення українською мовою «з акруша»:

Roxettes musik har blivit en musikal

Musik av den stora svenska popgruppen Roxette har blivit en musikal. Musikalen har premiär på Malmö opera på fredag, och nu repeterar skådespelarna.

Marie Fredriksson och Per Gessle startade gruppen Roxette på 1980-talet. De blev en av världens största popgrupper. Flera av deras låtar blev stora hits i hela världen, till exempel "It must have been love".

Musikalen innehåller låtar av Roxette, men den handlar inte om Roxette. Det är Per Gessle glad för. Han tycker att det är roligare med en musikal som handlar om något annat, och där musiken är som en krydda till berättelsen. Det säger han till Kulturnytt.

– Jag tycker att det är roligare om det har en fristående story och att man använder musiken som kryddan till den här storyn.

Musikalen heter "Joyride the musical", efter titeln på en av Roxettes hitlåtar. Berättelsen i musikalen kommer från en bok av författaren Jane Fallon, som heter "Got you back". Det är en slags komedi om relationer.

Kulturnytt frågar Per Gessle vilka Roxette-låtar som är med i musikalen. Han säger att det kanske inte är så svårt att gissa att deras stora ballader är med. Ballader är ofta de bästa låtarna i musikalerna säger han.

– Det är inte så svårt att gissa kanske.... De stora låtarna som är allra vassast i musikalvärlden är givetvis våra stora ballader. Spending my time, Listen to your heart, och It must have been love. [25]

Заняття № 31

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Parisa Liljestränd

Посилання: [26]

Liljestränd P. Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Stockholms filmfestival 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/11/kulturminister-parisa-liljestrands-anforande-vid-invigningen-av-stockholms-filmfestival-2023/> (date of access: 05.04.2024).

Дата публікації: 8 листопада 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривки з промови Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на відкритті Стокгольмського кінофестивалю (7 листопада 2023 року). Випишіть слова і словосполучення з тематики «Кіноіндустрія», перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Stockholms filmfestival (7 november 2023)

Det är en stor ära – och framför allt fantastiskt roligt! – att återigen få inviga Stockholms filmfestival.

(...)

Årets fokusland är som bekant Storbritannien, och regissören Ken Loachs livsgärning kommer att uppmärksammas särskilt.

Men det är uppemot 50 andra länder som också är representerade här. 35 debutanter. 130 filmer. Det är minst sagt imponerande.

Att Sverige kan arrangera en filmfestival av den här kalibern, och presentera utländsk film för en svensk publik och svensk film för omvärlden, det gör mig stolt som kulturminister.

(...)

Det finns många och ofta väldigt skilda åsikter kring hur svensk filmpolitik ska bedrivas. Det märker jag när jag träffar företrädare för branschen, oavsett om man jobbar med det konstnärliga och kreativa eller med det rent affärsmässiga. (...)

Vi behöver definiera vilka typer av filmer som förtjänar skattebetalarnas stöd, och på vilket sätt. Vi behöver titta på hur svensk film ska fortsätta att vara konkurrenskraftig internationellt, men också hur vi kan få fler att upptäcka svensk film här på hemmaplan.

Vi behöver fundera över hur det offentliga ska kunna stötta och underlätta för filmskapare och producenter, så att svensk film kan vinna priser världen över och samtidigt locka publik till svenska biografier och få familjer att samlas i TV-sofforna. Svensk film kan nämligen göra allt det. Men då behöver den också rustas för att möta förändring. [26]

Вправа 2. Прочитайте уривки з промови вголос.

Вправа 3. Виконайте письмовий переклад українською мовою перших чотирьох абзаців.

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Parisa Liljestrand

Посилання: [26]

Liljestrand P. Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Stockholms filmfestival 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/11/kulturminister-parisa-liljestrands-anforande-vid-invigningen-av-stockholms-filmfestival-2023/> (date of access: 05.04.2024).

Дата публікації: 8 листопада 2023 року

Вправа 1. Прочитайте уривки з промови Міністра культури Швеції Париси Лільєстранд на відкритті Стокгольмського кінофестивалю (7 листопада 2023 року). Випишіть слова і словосполучення з тематики «Кіноіндустрія», перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Ur Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Stockholms filmfestival (7 november 2023)

Den tekniska utvecklingen stöper om filmbranschen, ja kanske även filmkonsten, i grunden. AI – i alla dess former – kommer i allt högre grad att påverka samhällsutvecklingen. Och precis som vid som många andra tekniksprång är kulturen och filmen en arena där förändringarna märks först. På gott och ont. Vi kan inte stoppa eller bromsa utvecklingen. Men både bransch och politiker behöver hitta sätt att möta utvecklingen och dra fördelar av den. Rätt använd kan AI öppna dörrar, sänka trösklar, tillgängliggöra kulturella upplevelser för fler – och få fler att skapa kulturella upplevelser för andra.

Men AI kommer också med en rad utmaningar.

En sådan utmaning handlar om sanningsbegreppet. Vad är sant och riktigt i en tid av bedrägliga bilder och skickligt manipulerad information? Just mot den bakgrunden känns årets tema, The other truth, särskilt väl valt.

Kära festivaldeltagare! Film är en gemensam upplevelse. Den är något vi delar. Oavsett om vi ser den hemma eller som här, på en biograf under en festival. Den gemensamma upplevelsen är en viktig grund för möten och samtal – över alla slags gränser. Och det tror jag är extra viktigt i tider som dessa.

Med det vill jag förklara Stockholms filmfestival 2023 för invigd. Tack! [26]

Вправа 2. Прочитайте уривки з промови вголос.

Вправа 3. Виконайте письмовий переклад речень шведською мовою:

1. Шановні учасники фестивалю!
2. Це велика честь відкривати Стокгольмський кінофестиваль.
3. Проголошую Стокгольмський кінофестиваль відкритим. Дякую!
4. Я вважаю це особливо важливим у такі часи, як тепер.
5. Ми не можемо зупинити або загальмувати розвиток.
6. ШІ – у всіх його формах – все більше впливатиме на розвиток суспільства.
7. Розвиток технологій переформатовує кіноіндустрію.
8. Культура і фільми – це арена, на якій зміни помітні у першу чергу.
9. Ми дивимося фільми вдома і в кінотеатрі під час фестивалю.
10. Це важлива передумова для зустрічей і розмов.

Заняття № 33

Примітка: неадаптований текст

Джерело: пресреліз Гетеборзького книжкового ярмарку 27 вересня 2024 року

Посилання: [27]

PRESSMEDDELANDE: Bokmässan 2026 sätter folkbildningen i fokus för ett starkare samhälle och demokrati.

URL: <https://app.bwz.se/gothiatowers/b/v/?vid=4061&v=16&share=1&p;ucrc=5E6B3A85A5> (date of access: 04.10.2024).

Дата публікації: 27 вересня 2024 року

Підготовка до перекладів на книжкових ярмарках.

Вправа 1. Прочитайте вголос уривки з пресрелізу Гетеборзького книжкового ярмарку про тему, якій буде присвячено ярмарок у 2026 році.

PRESSMEDDELANDE - 27 SEPTEMBER 2024

Bokmässan Göteborg, 27 september 2024

Bokmässan 2026 sätter folkbildningen i fokus för ett starkare samhälle och demokrati

Bokmässan 2026 kommer att ta sig an ett av de mest aktuella och angelägna temana i vår tid – Folkbildning. I en tid där desinformation och ökad polarisering hotar den demokratiska dialogen, blir folkbildning en central kraft för att främja förståelse, kritiskt tänkande och det demokratiska samtalet. Bokmässan 2026 vill belysa hur tillgång till kunskap och kultur stärker både individen, samhällsgemenskapen och demokratin.

Temat avslöjas idag på Bokmässan i Göteborg.

Just nu pågår Bokmässan i Göteborg för fullt. På Yttrandefrihetsscenen sker en särskild programpunkt: En försmak av Bokmässan 2026 – ett unikt avslöjande av ett kommande tema. Nu står det klart att det är Folkbildning. Tema Folkbildning på Bokmässan 2026 belyser folkbildningens kraft att förena, inspirera och skapa delaktighet. Genom att erbjuda en plattform för oväntade möten, samtal och reflektion vill Bokmässan påminna om bildningens roll som en bärande pelare i ett öppet och demokratiskt samhälle. [27]

Вправа 2. Випишіть з тексту незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте письмовий переклад тексту українською мовою.

Заняття № 34

Примітка: неадаптований текст

Джерело: пресреліз Гетеборзького книжкового ярмарку 27 вересня 2024 року

Посилання: [27]

PRESSMEDDELANDE: Bokmässan 2026 sätter folkbildningen i fokus för ett starkare samhälle och demokrati.

URL: <https://app.bwz.se/gothiatowers/b/v/?vid=4061&v=16&share=1&p;ucrc=5E6B3A85A5> (date of access: 04.10.2024).

Дата публікації: 27 вересня 2024 року

Підготовка до перекладів на книжкових ярмарках.

Вправа 1. Прочитайте вголос уривки з пресрелізу Гетеборзького книжкового ярмарку про тему, якій буде присвячено ярмарок у 2026 році.

Temat kommer både belysa en historisk kontext, utforska dagens folkbildning och blicka framåt. Med djupa rötter i 1800-talets folkrörelser, som syftade till att ge människor verktyg att förändra sina liv och samhället, har folkbildningen spelat en central roll i demokratins och det svenska välfärdssamhällets utveckling. Genom Sveriges unika system för folkbildning – som kombinerar statligt stöd med oberoende styrning och starkt fokus på demokrati och medborgarengagemang – kan alla individer få kunskap och engagera sig i samhället oavsett bakgrund.

Temat arrangeras med flera samarbetspartner: **Folkbildningsrådet, Svenska Akademien, Göteborgs universitet** tillsammans med **Folkuniversitetet** och **Svenska Bibelsällskapet**. Innehåll och aktiviteter kommer även att skapas tillsammans med andra förlag och aktörer.

En smygpremiär för temat Folkbildning planeras redan till Bokmässan 2025. Ett seminarium kommer att arrangeras som ett startskott för satsningen, med alla samarbetspartners som gemensamma arrangörer. Detta förberedande seminarium kommer att ge en försmak av vad som väntar och inleda diskussioner om folkbildningens roll i vår tid. [27]

Вправа 2. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте усний переклад тексту українською мовою «з аркуша».

Вправа 4. Вивчіть текст напам'ять.

Заняття № 35

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Parisa Liljestrands

Посилання: [28]

Liljestrands P. Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Bokmässan 2024. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2024/09/kulturminister-parisa-liljestrands-anforande-vid-invigningen-av-bokmassan-2024/> (date of access: 02.10.2024).

Дата публікації: 26 вересня 2024 року

Вправа 1. Прочитайте промову Міністра культури Швеції Париси Лільєстранд на відкритті Гетеборзького книжкового ярмарку 26 вересня 2024 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Bokmässan 2024

Göteborg, 26 september 2024

Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

I år firar Bokmässan 40 mässor – en milstolpe och en prestation.

Alla vi som själva passerat 40 vet att ingen gör det utan att lära sig några tuffa läxor på vägen. Bokmässan är inget undantag. Sedan 1985 har den gått igenom skiftande konjunkturer, politiska kontroverser och en global pandemi.

Och här är vi nu. Med över 80 000 besök, 800 utställare och 300 seminarier är Bokmässan i Göteborg Nordens största kulturevenemang. Bokmässan är i dag ett fantastiskt nav för läsning, litteratur och kulturdebatt. Hela det litterära ekosystemet är på plats. Från bibliotek, författare, förlag och bokhandlare, till lärare och läsare. Den här 40-åringen är på en bra plats i livet.

I år har Bokmässan tillsammans med sin hedersgäst valt att låta illustratören Kine Kjaer, från den norska sidan av Sápmi, gestalta och tolka årets mässa. För årets affisch har hon avbildat ett bibliotek. En fin passning till grunden för Bokmässan, som från början bestod av just en sammanslutning bibliotekarier.

I samband med detta jubileum vill jag passa på att särskilt lyfta fram förmedlarna av litteratur:

- Biblioteken, med sin viktiga roll för att bevara och sprida litteraturen.
- Bokhandlarna och förlagen.
- Skolan och förskolan.

Alla de här institutionerna verkar på olika sätt för att möjliggöra det som är litteraturens ursprung och drivkraft: nämligen mötet mellan författaren och läsaren.

Ett läsande land är ett rikt land: intellektuellt, andligt, demokratiskt och ekonomiskt. Att Sverige haft en läsande befolkning har varit en styrka för vårt land. Den förmågan har vi inte råd att förlora. Inte på något plan. Att främja läsning är därför högt prioriterat för regeringen, och en uppgift som hela samhället behöver vara med på.

Det samiska folkets historia är rik och mångfacetterad. Samisk litteratur, film och konst har de senaste åren fått en bredare spridning och vunnit uppskattning både i Sverige och internationellt. Glädjande är också att den samiska kulturen får ta en allt större plats på våra gemensamma arenor, som här på bokmässan.

Rymden, med sin oändlighet, har alltid fascinerat oss människor. Den har inspirerat generationer av forskare och ingenjörer att utforska det okända. Även i litteraturen är rymden ett tacksamt tema, både som en metafor för det okända och som en ingång till livets stora frågeställningar.

Låt oss fortsatt inspireras av rymdens oändlighet och Sápmis rika kultur.

Låt oss också fira detta 40-årsjubileum genom att hylla litteraturen, författarna, biblioteken, förlagen, bokhandlarna och framför allt – alla läsare! Låt oss aldrig sluta utforska, lära och drömma.

Jag förklarar här med den 40:e Bokmässan i ordningen invigd! [28]

Вправа 2. Укладіть на основі тексту шведсько-український словник з тематики «Книги і книговидання».

Заняття № 36

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Parisa Liljestrands

Посилання: [28]

Liljestrands P. Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Bokmässan 2024. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2024/09/kulturminister-parisa-liljestrands-anforande-vid-invigningen-av-bokmassan-2024/> (date of access: 02.10.2024).

Дата публікації: 26 вересня 2024 року

Вправа 1. Виконайте письмовий переклад українською мовою промови Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на відкритті Гетеборзького книжкового ярмарку 26 вересня 2024 року:

Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid invigningen av Bokmässan 2024

Göteborg, 26 september 2024

Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

I år firar Bokmässan 40 mässor – en milstolpe och en prestation.

Alla vi som själva passerat 40 vet att ingen gör det utan att lära sig några tuffa läxor på vägen. Bokmässan är inget undantag. Sedan 1985 har den gått igenom skiftande konjunkturer, politiska kontroverser och en global pandemi.

Och här är vi nu. Med över 80 000 besök, 800 utställare och 300 seminarier är Bokmässan i Göteborg Nordens största kulturevenemang. Bokmässan är i dag ett fantastiskt nav för läsning, litteratur och kulturdebatt. Hela det litterära ekosystemet är på plats. Från bibliotek, författare, förlag och bokhandlare, till lärare och läsare. Den här 40-åringen är på en bra plats i livet.

I år har Bokmässan tillsammans med sin hedersgäst valt att låta illustratören Kine Kjaer, från den norska sidan av Sápmi, gestalta och tolka årets mässa. För årets affisch har hon avbildat ett bibliotek. En fin passning till grunden för Bokmässan, som från början bestod av just en sammanslutning bibliotekarier.

I samband med detta jubileum vill jag passa på att särskilt lyfta fram förmedlarna av litteratur:

- Biblioteken, med sin viktiga roll för att bevara och sprida litteraturen.

- Bokhandlarna och förlagen.
- Skolan och förskolan.

Alla de här institutionerna verkar på olika sätt för att möjliggöra det som är litteraturens ursprung och drivkraft: nämligen mötet mellan författaren och läsaren.

Ett läsande land är ett rikt land: intellektuellt, andligt, demokratiskt och ekonomiskt. Att Sverige haft en läsande befolkning har varit en styrka för vårt land. Den förmågan har vi inte råd att förlora. Inte på något plan. Att främja läsning är därför högt prioriterat för regeringen, och en uppgift som hela samhället behöver vara med på.

Det samiska folkets historia är rik och mångfacetterad. Samisk litteratur, film och konst har de senaste åren fått en bredare spridning och vunnit uppskattning både i Sverige och internationellt. Glädjande är också att den samiska kulturen får ta en allt större plats på våra gemensamma arenor, som här på bokmässan.

Rymden, med sin oändlighet, har alltid fascinerat oss människor. Den har inspirerat generationer av forskare och ingenjörer att utforska det okända. Även i litteraturen är rymden ett tacksamt tema, både som en metafor för det okända och som en ingång till livets stora frågeställningar.

Låt oss fortsatt inspireras av rymdens oändlighet och Sápmis rika kultur.

Låt oss också fira detta 40-årsjubileum genom att hylla litteraturen, författarna, biblioteken, förlagen, bokhandlarna och framför allt – alla läsare! Låt oss aldrig sluta utforska, lära och drömma.

Jag förklarar här med den 40:e Bokmässan i ordningen invigd! [28].

Вправа 2. Прочитайте свій переклад вголос. За необхідності відредагуйте переклад.

Вправа 3. Перекажіть текст промови шведською мовою.

Заняття № 37

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт шведської літературної премії «Augustpriset»

Посилання: [29]

Om Lilla Augustpriset – Augustpriset. <https://augustpriset.se/>

URL: <https://augustpriset.se/augustpriset/lilla-augustpriset/om-lilla-augustpriset/> (date of access: 16.10.2024).

Вправа 1. Прочитайте інформацію про шведську літературну премію «Lilla Augustpriset» (Малу премію Августа). Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Om Lilla Augustpriset

Lilla Augustpriset är Sveriges största litterära pristävling för unga.

Lilla Augustpriset är en litterär pristävling som är öppen för alla mellan 16 och 20 år. En jury nominerar sex av de inskickade bidragen, varpå allmänhetens röster sammanvägs med juryns för att utse en vinnare. Priset delas ut på Augustgalan i slutet av november. Vinnaren mottar en statyett och prissumman 15 000 kronor.

Lilla Augustpris-juryn

Jenny Tunedal, förläggare på Norstedts och poet

Jenny Bjarnar, biträdande förlagschef och förläggare på Ordfront

Öyvinn Björkas, svensklärare Rudbeckianska gymnasiet i Västerås

Maria Frensborg, författare

Erik Lindman Mata, poet och översättare

Lilla Augustpriset delades ut första gången år 1994, då i samarbete med Posten. Sedan dess har åtskilliga unga författare fått stiga upp på scenen i Konserthuset och motta diplom och blommor. Flera av de som tilldelats Lilla Augustpriset har senare debuterat med framgångsrika böcker, bland andra Lyra Ekström Lindbäck, Amanda Svensson och Isabelle Ståhl. [29]

Вправа 2. Читайте речення шведською мовою вголос і повторюйте його, не дивлячись у текст. Намагайтеся дотримуватися оригіналу. За таким методом опрацюйте увесь текст.

Вправа 3. Перекажіть українською мовою інформацію про шведську літературну премію «Lilla Augustpriset».

Заняття № 38

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Уряду Швеції

Автор: Parisa Liljestrands

Посилання: [30]

Liljestrands P. Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid utdelningen av Lilla Augustpriset 2023. <https://www.regeringen.se/>.

URL: <https://www.regeringen.se/tal/2023/12/kulturminister-parisa-liljestrands-anforande-vid-utdelningen-av-lilla-augustpriset/> (date of access: 02.04.2024).

Дата публікації: 8 грудня 2023 року

Вправа 1. Прочитайте вголос промову Міністра культури Швеції Париси Лільєстранд на врученні літературної премії «Lilla Augustpriset» 27 листопада 2023 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Kulturminister Parisa Liljestrands anförande vid utdelningen av Lilla Augustpriset 27 november 2023, Stockholm.

Det talade ordet gäller.

Tack för möjligheten att vara här idag, för att dela ut Lilla Augustpriset.

Jag vill att Sverige ska vara ett läsande land. Men också ett skrivande land. Och ett skapande land.

Att äga ordet – det talade och det skrivna – är ytterst en fråga om demokrati. För den som äger ordet äger också möjligheter:

Möjlighet att ta plats i samhället. Möjlighet att göra sin röst hörd. Möjlighet att ta tillvara sina rättigheter – som medborgare och som människa.

Därför är läsfrämjande och läsförståelse en högt prioriterad fråga för regeringen. Och som kulturminister är jag stolt över att vi nu genomför en rad insatser för att stärka barns och ungas läsning.

Samtidigt tror jag att man som politiker behöver inse sina begränsningar. Jag är kulturminister. Det betyder att jag kan bidra till att skapa förutsättningar för läsning – men jag kan faktiskt inte få en enda människa att välja att plocka upp en bok. Det kan däremot ni. Ni som är, eller håller på att bli, författare. Det är era berättelser som når fram till människor. Som berör. Och som får oss att vilja läsa mer.

Därför vill jag ikväll passa på att tacka alla er som använder er kreativitet och talang till att skriva. Vi har absolut stora utmaningar i det här landet när det gäller läsning och läsförståelse. Men att vara här ikväll stärker mig i tron på det skrivna ordets kraft – och i övertygelsen att vi kan vända utvecklingen åt rätt håll tillsammans.

Jag ser fram emot att läsa den nya generation av författarskap som är representerade här ikväll. Och att följa er när ni skriver de kommande kapitlen i Sveriges litterära historia.

Och nu har det blivit dags att presentera vinnaren av Lilla Augustpriset. [30]

Вправа 2. Перекажіть промову шведською мовою, якомога точніше дотримуючись тексту оригіналу.

Вправа 3. Перекажіть промову українською мовою, якомога точніше дотримуючись тексту оригіналу.

Заняття № 39

Примітка: неадаптований текст

Джерело: Augustpriset. Augustgalan 2023. YouTube

Промова Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на врученні літературної премії «Lilla Augustpriset» 27 листопада 2023 року

Посилання на відеозапис: [31]

Augustpriset. Augustgalan 2023, 2023. YouTube.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QLsUc2FCJkE> (date of access: 08.04.2025).

Онлайн-трансляція: 27 листопада 2023 року

Відтинок часу на відеозаписі: 09:43-13:35

Вправа 1. Подивіться відеозапис промови Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на врученні літературної премії «Lilla Augustpriset» 27 листопада 2023 року. Мовчки повторюйте текст, який звучить.

Вправа 2. Випишіть із відеозапису промови незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Виконайте синхронний переклад промови українською мовою, використовуючи навушники.

Заняття № 40

Примітка: неадаптований текст

Джерело: Augustpriset. Augustgalan 2024. YouTube

Промова Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на врученні премії «Lilla Augustpriset» 25 листопада 2024 року

Посилання: [32]

Augustpriset. Augustgalan 2024, 2024. YouTube.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vnfInMNmj84> (date of access: 27.11.2024).

Онлайн-трансляція: 25 листопада 2024 року

Відтинок часу на відеозаписі: 12:02-14:38

Вправа 1. Подивіться відеозапис промови Міністра культури Швеції Паріси Лільєстранд на врученні літературної премії «Lilla Augustpriset» 25 листопада 2024 року. Перекажіть текст промови шведською мовою.

Вправа 2. Виконайте послідовний переклад промови зі шведської мови українською мовою, зупиняючи відеозапис після кожного речення.

Розділ IV. Суспільство та демократія. Samhälle och demokrati.

Заняття № 41

Джерело: сайт Sveriges Radio

Посилання: [33]

Sveriges Radio. Kommentarsregler – På lätt svenska - Support - hjälpsidor. *Nyheter från Sveriges Radio*. URL: <https://www.sverigesradio.se/artikel/kommentarsregler-pa-latt-svenska> (date of access: 08.04.2024).

Дата публікації: 26 червня 2019 року

Вправа 1. Вивчіть напам'ять слова і словосполучення:

en diskussion, -en, -er, -erna – дискусія

en tanke, -n, tankar, -arna – думка

en journalistik, -en – журналістика

en stämning, -en, -ar, -arna – атмосфера

de ska få uttrycka – вони повинні мати можливість висловлювати

att uttrycka (uttrycker, uttryckte, uttryckt) – висловлювати

en åsikt, -en, -er, -erna – погляди

fritt - вільно

en möjlighet, -en, -er, -erna – можливість

samma möjligheter – однакові можливості

2. Прочитайте вголос текст про правила Sveriges Radio, що стосуються коментарів у соціальних мережах:

Kommentarsregler

Sveriges Radio har många platser för diskussioner och tankar om vår journalistik. Vi vill att så många som möjligt ska vilja prata med oss. Stämningen ska vara välkomnande och folk ska få uttrycka sina åsikter fritt. Men alla ska ha samma möjligheter att vara med och prata. Därför har vi regler för kommentarer, som alla måste följa. [33]

Вправа 3. Вивчіть напам'ять слова, словосполучення і речення:

att tillåta – tillåter – tillät – tillåtit – дозволяти

Vi tillåter inte hatiska kommentarer – Ми не дозволяємо коментарі, сповнені ненависті.

hatisk – сповнений ненависті
att ta bort – видалити
ett hat, -et (mot någon) – ненависть (до когось)
en minoritet, -en, -er, -erna
etniska och religiösa minoriteter – етнічні і релігійні меншини
främlingsfientlighet, -en – ксенофобія
förolämpande ord – образливі слова
ett hot, -et, hot, -en – погроза
ett angrepp på någon – напад, атака (на когось)
ett inlägg, -et, inlägg, -en – репліка, допис
en spekulation, -en, -er, -erna – здогади, спекуляції
falsk information – фейкова інформація /неправдива інформація
att kampanja – вести кампанії
att spamma – поширювати спам
att bryta mot regler – порушувати правила
att bli avstängd från – бути вилученим/вилученою з

Vправа 4. Прочитайте підготовлений на основі матеріалів Sveriges Radio текст і виконайте його письмовий переклад українською мовою:

- Vi tillåter inte hatiska kommentarer.
- Vi tar bort kommentarer som innehåller:
 - Hat mot etniska och religiösa minoriteter.
 - Rasism och främlingsfientlighet
 - Förolämpande och negativa ord om andra personer
 - Hot
 - Angrepp på andra personer
- Vi kan ta bort kommentarer som inte handlar om det som inlägget handlar om (kommentarer som är ”off topic”).
- Vi tillåter inte spekulationer och falsk information.
- Det är inte tillåtet att kampanja och spamma.
- Om du bryter mot reglerna kan du bli avstängd från sidan. Då kan du inte längre kommentera på vår sida i sociala medier. [33]

Заняття № 42

Примітка: неадаптований текст

Джерело: FN:s regionala informationskontor för Västeuropa

Посилання: [34]

FN:s framtidstoppmöte. *Förenta Nationerna*. URL: <https://unric.org/sv/fns-framtidstoppmote/> (date of access: 05.02.2025).

Вправа 1. Прочитайте текст, вишийте незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Varför toppmötet är viktigt

Världen är inte på tillräckligt god väg att uppnå de mål vi redan har satt upp för oss själva. Inte heller når vi upp till nya utmaningar eller möjligheter.

Utvecklingens hastighet och komplexitet har eskalerat snabbare än våra system för att samarbeta och tillgodose lösningar.

Fördelarna och möjligheterna till framsteg är ojämnt fördelade, majoriteten av vår befolkning hinner inte ifatt.

Riskerna och hoten inträffar också ojämnt, vilket påverkar de mest utsatta oproportionerligt mycket.

Extrem fattigdom och hunger är en realitet. De globala utsläppen ligger redan på de högsta nivåerna i mänsklighetens historia, liksom antalet människor på flykt. Klimathotet, konflikter, tillgång till livsmedel, massförstörelsevapen, pandemier och hälsokriser, såväl som risker förknippade med ny teknik, är på framfart.

Toppmötet är en möjlighet att ändra riktning. [34]

Вправа 2. Прочитайте текст вголос.

Вправа 3. Виконайте письмовий переклад тексту українською мовою.

Заняття № 43

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Королівського двору Швеції

Автор: Sveriges Konung Carl XVI Gustaf Bernadotte

Посилання на виступ: [35]

Bernadotte Carl XVI Gustaf. H.M. Konungens jultal 2022. *Kungahuset*.

URL: <https://www.kungahuset.se/arkiv/tal/2022-12-25-h.m.-konungens-jultal-2022> (date of access: 08.04.2024).

Дата публікації: 25 грудня 2022 року

Вправа 1. Прочитайте різдвяний виступ Короля Швеції Карла XVI Густафа 25 грудня 2022 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Hans Majestät (H.M.) – Його Величність

På juldagen, den 25 december, höll Hans Majestät Konungen sitt jultal. Talet sändes i Sveriges Radio och Sveriges Television.

H.M. Konungens jultal 2022

Kungliga Slottet, Stockholm

(Det talade ordet gäller)

Kära svenskar, hemma och utomlands, alla i Sverige

Från Stockholms slott till Ukraina är det bara hundra mil fågelvägen.

Även där firar man jul. Men för många som bor där är det mörkt, kallt och svårt. Delar av samhällets infrastruktur är utslagna. Människor har dödats, skadats och utsatts för fruktansvärt lidande.

Första gången jag var i Ukraina var det fortfarande en del av Sovjetunionen. Drottningen och jag besökte då Sofiakatedralen i Kiev, där den svenska prinsessan Ingegerd ligger begravd.

Ingegerd var dotter till sveakungen Olof Skötkonung i Sigtuna. Hon giftes bort med storfursten Jaroslav av Kiev år 1019, och var senare känd som ett helgon, Sankta Anna. Hon blev en historisk person och är än i dag en länk mellan våra länder.

Under ett senare besök till Ukraina, ett statsbesök 2008, reste vi till Gammalsvenskby, ett litet samhälle i södra delen av landet.

Ända sedan 1700-talet har byn varit hem åt svenska ättlingar med rötter från det då svenska Dagö, i nuvarande Estland. Genom seklerna har de utstått svåra prövningar: krig och tvångsförflyttningar. Ändå har de lyckats bevara sina svenska traditioner.

I byns kyrka möttes vi av en kör som sjöng psalmer på ålderdomlig svenska, med texter och melodier som förts vidare från generation till generation. Det är ett starkt minne, som jag har burit med mig ända sedan dess.

Den ryska aggressionen mot Ukraina har slagit hårt mot byn. Vägen jag invigde vid statsbesöket har förstörts. Det är ont om elektricitet, vatten och bränsle.

Det känns tungt att tänka på det här. Därför vill jag i dag sända en särskild hälsning till invånarna i Gammalsvenskby:

Mina och min familjs tankar är hos er – och hos alla era landsmän.

Framför oss ligger nu 2023. Ett särskilt år, på flera sätt.

Vi står som land inför betydande utmaningar. Detta kommer att påverka många, framför allt dem med små marginaler. Och det kommer att ställa krav på oss alla. Som medborgare, och som medmänniskor.

Vid nyår tar Sverige över ordförandeskapet i EU:s ministerråd. En viktig och ansvarsfull uppgift för vårt land.

Nästa år är också ett jubileumsår: Den 6 juni är det 500 år sedan Gustav Vasa valdes till kung. Och i september har jag själv haft förmånen att vara Sveriges statschef i 50 år. Ja, det är en lång tid!

Med anledning av jubileet kommer Drottningen och jag att besöka Sveriges alla län. Efter snart ett halvsekel av resor till olika delar av vårt land så vet jag att varje län har sin egen karaktär, natur och historia. Det är en rik mångfald, där varje del är med och bygger en helhet. Vi ser fram emot dessa besök, och att få möta alla er, unga som gamla, runtom i landet.

Min förhoppning är att ni blir många som deltar. För det här jubileet handlar om Sverige. Om Sverige i tiden.

Ända sedan jag var liten och lekte med modelltåg har jag fascinerats av tekniska uppfinningar och framsteg. Det har alltid varit naturligt för mig att rikta blicken framåt, mot horisonten.

Under de 500 år som gått sedan Gustav Vasa blev kung har vårt land haft en helt enastående utveckling. Och under det halvsekel som jag har varit kung, har jag ofta fyllts av stolthet när jag sett hur svenska idéer och innovationer gör livet bättre för många människor. Både här i Sverige och ute i världen, där svenska produkter ofta har ett gott renommé.

Denna positiva utveckling och dessa framsteg hör till det som vi firar 2023.

Men, ett jubileum kan också vara ett bra tillfälle för eftertanke och tacksamhet.

Åkrarna vi skördar. Skogarna vi bygger våra hus av. Träden vi får våra juläpplen från. I generationer har människor planterat och sått, tagit hand om skog och mark – och lämnat det vidare till oss att förvalta.

På samma sätt kan man se på konsten, språket, arkitekturen. Den tekniska och medicinska utvecklingen. Allt det som vi i dag kan åstadkomma – kanske till och med tar för givet – bygger på en grund som andra har lagt.

I dag, på juldagens morgon, firades julotta i hundratals svenska kyrkor. De psalmer som sjöngs där har sjungits av många före oss. De är en del av vår historia och vårt kulturarv. Av det som binder oss samman och som tillhör alla i Sverige.

Jag väljer därför att avsluta denna julhälsning med några rader ur ”Härlig är jorden” – en psalm som sjöngs vid vårt besök i Gammalsvenskby, och som jag själv tycker mycket om. Den sjungs gärna vid begravningar, men också i juletid, och den har ett tryggt och trösterikt budskap.

*”Tidevarv komma,
tidevarv försvinna,
slakten följa släktens gång.
Aldrig förstummas
tonen från himlen
i själens glada pilgrimssång.”*

Oavsett hur du firar din jul så hoppas jag att den kan ge dig en stund av lugn och ro och eftertanke. Och att du kan ta fasta på det som ger dig glädje och hopp.

Låt oss alla skänka en tanke till dem som behöver det bäst, och ta hand om varandra – nu i jul och under året som kommer.

Tillsammans med min familj vill jag önska dig en riktigt god jul och ett gott nytt år 2023! [35]

Вправа 2. Перекладіть українською мовою рядки з псалму ”Härlig är jorden”, які процитовано у різдвяному виступі Короля Карла XVI Густафа.

Заняття № 44

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Королівського двору Швеції

Автор: Sveriges Konung Carl XVI Gustaf Bernadotte

Відеозапис різдвяного звернення Короля Швеції Карла XVI Густафа 25 грудня 2022 року.

Посилання на відеозапис: [36]

Kungahuset. Н.М. Konungens jultal 2022, 2022. YouTube.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=R2qUJwehpqw>

Онлайн-трансляція: 25 грудня 2022 року

Тривалість відеозапису: 10:16 хв

Вправа 1. Подивіться відеозапис різдвяного виступу Короля Швеції Карла XVI Густафа 25 грудня 2022 року і перекажіть його зміст.

Вправа 2. Послухайте відеозапис різдвяного виступу Короля Швеції Карла XVI Густафа 25 грудня 2022 року, одночасно читаючи його текст з аркуша.

Заняття № 45

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Риксдагу (парламенту) Швеції

Посилання: [37]

Talmannen avtäckte byst av Fredrik Reinfeldt i riksdagen.
URL: https://www.riksdagen.se/sv/aktuellt/aktuelltnotiser/2024/sep/25/talmannen-avtackte-byst-av-fredrik-reinfeldt-i_cms46fae2ad-d9f0-437a-8322-9e75b4a7fabdsv/ (date of access: 26.09.2024).

Дата публікації: 25 вересня 2024

Вправа 1. Прочитайте пресреліз Риксдагу Швеції про церемонію відкриття погруддя колишнього Прем'єр-міністра Швеції Фредріка Райнфельдта. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Den 24 september avtäckte talman Andreas Norlén en byst av förre statsministern Fredrik Reinfeldt (M) i Sveriges riksdag.

Ceremonin inleddes med att talman Andreas Norlén, förre statsminister Fredrik Reinfeldt och konstnär Peter Linde höll tal i Andrakammarsalen. Därefter avtäcktes bysten i Trapphallen i närvaro av statsminister Ulf Kristersson, riksdagsledamöter, inbjudna gäster och media.

Om bysten

Förre statsministern Fredrik Reinfeldt har avbildats med en byst som är placerad i trapphallen i Östra riksdagshuset. Konstnär är Peter Linde och bysten har gjutits av Herman Bergman Konstgjuteri AB.

Riksdagen uppmärksammar tidigare statsministrar genom minnesmärken med placering i riksdagen. Den som varit statsminister i sammanlagt minst fyra år porträtteras genom en relief eller medaljong och den som varit statsminister i sammanlagt minst åtta år tillägnas en mindre porträttbyst. [37]

Вправа 2. Вивчіть пресреліз напам'ять.

Заняття № 46

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Риксдагу (парламенту) Швеції

Автор: Andreas Norlén

Посилання: [38]

Talmannen avtäckte byst av Fredrik Reinfeldt i riksdagen.
URL: https://www.riksdagen.se/sv/aktuellt/aktuelltnotiser/2024/sep/25/talmannen-avtackte-byst-av-fredrik-reinfeldt-i_cms46fae2ad-d9f0-437a-8322-9e75b4a7fabdsv/ (date of access: 26.09.2024).

Вправа 1. Прочитайте виступ Спікера Риксдагу Швеції Андреаса Норлена на церемонії відкриття погруддя колишнього Прем'єр-міністра Швеції Фредрика Райнфельдта 24 вересня 2024 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Tal av Riksdagens talman Andreas Norlén

Fredrik Reinfeldt,
Herr statsminister,
Ärade ledamöter,
Mina damer och herrar,

Varmt välkomna till denna ceremoni för att avtäckta porträttbysten av tidigare statsministern Fredrik Reinfeldt. Jag är glad över att så många vill vara på plats för att uppleva den här stunden.

Statsministerämbetet är centralt i vår svenska, parlamentariska demokrati. Statsministern är vårt lands främsta politiska ledare. Självklart ska landets statsministrar hedras här i riksdagen, demokratins hjärta.

I trapphallen till Östra riksdagshuset omges vi därför av byster och porträttmedaljonger av forna statsministrar. Här finns Karl Staaff som drev på för att införa allmän och lika rösträtt. Här finns Nils Edén som spelade en central roll för att åstadkomma den breda kompromiss om den stora rösträtsreform som vi nu firar som demokratins genombrott. Och här finns många av de statsministrar som sedan dess förvaltat detta demokratiska arv.

En del av dem satt bara en kort tid. Andra satt längre och kom att prägla sin tid. De äldre, mer monumentala bysterna har sin egen historia, men den regel vi numera har i riksdagen är att om man varit statsminister i två mandatperioder eller mer så avbildas man i form av en porträttbyst. Har man suttit en mandatperiod eller mer avbildas man

i form av en väggmedaljong. Du, Fredrik, hör som bekant till den krets som suttit i två mandatperioder.

Du var Sveriges 33:e statsminister och ledde vårt lands 48:e regering sedan det moderna statsministerämbetet inrättades 1876.

Att vara statsminister är inget enkelt uppdrag. Åtskilliga är de som kommit till uppdraget med en tydlig idé om vad de vill åstadkomma, bara för att istället få ägna all kraft åt att hantera uppflammande kriser. Den som ska lyckas behöver därför vara väl förberedd. Bara så kan man hantera kriserna utan att förlora målet ur sikte.

Och väl förberedd var du. Som ordförande för Moderata Ungdomsförbundet, riksdagsledamot och partiledare hade du haft gott om tid att utveckla ditt ledarskap, din politiska ideologi och dina idéer om hur du skulle förnya ditt parti, forma en allians och förändra det politiska landskapet. När du fick frågan från talmannen om att bilda regering var du redo.

Du var statsminister från 2006 till 2014. Jag blev själv invald i riksdagen 2006 och jag minns starkt känslan som låg i luften här i Riksdagshuset under de där dagarna och veckorna närmast efter valet. Det var laddat, det fanns stora förväntningar från dem som stödde den nya regeringen, stora farhågor från andra. Men att ett nytt skede hade inletts kunde ingen tveka om.

Det var en tid av förändring, såväl i Sverige som i vår omvärld, och din regeringstid kom att handla mer om förändring än förvaltande. Nyttänkandet präglade såväl arbetssättet som politiken.

Som statsminister valde du att lägga upp arbetet på ett annat sätt än dina företrädare. Du var på jobbet tidigt och lämnade kontoret före fem för att hinna hem och läsa läxor med barnen. Internationella möten klarade du av så effektivt som möjligt, helst på dagtid. Middagar med internationella gäster ersatte du med luncher. Arbetet, vardagen och livspusslet var inte bara centralt i ditt eget liv, utan även grundläggande teman i den politik du bedrev och i den berättelse om Sverige du formulerade.

Blickar vi ut över världen kan vi konstatera att här var år som kom att innehålla såväl det svenska EU-ordförandeskap då Lissabonfördraget till slut antogs, som finanskrisen, den arabiska våren och Rysslands annektering av Krim. Skeenden som på flera sätt präglar även vår tid idag.

Det har nu, på några dagar när, gått tio år sedan du lämnade posten som statsminister. En lång tid för en enskild människa, men en kort tid i en nations liv. Alltför kort för att vi som samhälle hunnit få den distans som krävs för att fullt ut och med det historiska perspektivet kunna förstå vilka avtryck du gjorde under åren som statsminister. Att avtrycken varit betydande tror jag dock att alla inser, oavsett vilka politiska utgångspunkter man själv har.

Ärade åhörare,

Regeringskonsten är tidlös. Vår tids statsministrar gör samma typ av överväganden som medeltidens monarker.

I slutet av Maurice Druons roman *Le roi de fer*, har den franske kungen Filip IV kommit ifrån sitt jaktsällskap och stöter i en glänta i skogen på en av sina undersåtar. Under deras samtal inser kungen vilken avgörande betydelse ett av de många beslut som han fattat har haft för denne man. Tack vare det är han nu en fri man.

Under dina många resor i Sverige strävade du efter att prata med vanliga medborgare, snarare än dignitärer. En och annan företagsledare, länsförbundsordförande och landshövding muttrade besviket. Men du fick, precis som den franske kungen ett millennium tidigare, möjlighet att bilda dig en uppfattning om hur dina reformer påverkat medborgarna. Hade de blivit friare? Hade de fått mer makt över den egna vardagen?

Då som nu är det många som har åsikter om hur en ledare ska agera. Men bara den som är satt att leda kan bedöma om resultatet motsvarar de egna målsättningarna.

Din gärning som statsminister är bestående. Denna byst kommer för all framtid att påminna riksdagsledamöter, medarbetare i riksdagen och riksdagens besökare om vad du åstadkom under din tid som vårt lands främsta politiska ledare.

Nu ska vi få höra dina egna ord om hur du ser på din tid som statsminister. Jag lämnar därför över ordet till förre statsministern Fredrik Reinfeldt. Välkommen fram! [38]

Вправа 2. Перекладіть шведською мовою:

Шановні депутати!

Пані і панове!

Шановні слухачі!

Щиро вітаю Вас на цій церемонії.

Я радий, що Ви прийшли сюди.

Я передаю слово колишньому прем'єр-міністру.

Вправа 3. На основі тексту підготуйте шведсько-український словник з тематики «Політика, демократія».

Заняття № 47

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Риксдагу (парламенту) Швеції

Автор: Andreas Norlén

Посилання: [38]

Talmannen avtäckte byst av Fredrik Reinfeldt i riksdagen.
URL: https://www.riksdagen.se/sv/aktuellt/aktuelltnotiser/2024/sep/25/talmannen-avtackte-byst-av-fredrik-reinfeldt-i_cms46fae2ad-d9f0-437a-8322-9e75b4a7fabdsv/ (date of access: 26.09.2024).

Вправа 1. Виконайте письмовий переклад зі шведської мови українською мовою уривку з виступу Спікера Риксдагу Швеції Андреаса Норлена на церемонії відкриття погруддя колишнього Прем'єр-міністра Швеції Фредріка Райнфельдта 24 вересня 2024 року.

Varmt välkomna till denna ceremoni för att avtäckta porträttbysten av tidigare statsministern Fredrik Reinfeldt. Jag är glad över att så många vill vara på plats för att uppleva den här stunden.

Statsministerämbetet är centralt i vår svenska, parlamentariska demokrati. Statsministern är vårt lands främsta politiska ledare. Självklart ska landets statsministrar hedras här i riksdagen, demokratins hjärta.

I trapphallen till Östra riksdagshuset omges vi därför av byster och porträttmedaljonger av forna statsministrar. Här finns Karl Staaff som drev på för att införa allmän och lika rösträtt. Här finns Nils Edén som spelade en central roll för att åstadkomma den breda kompromiss om den stora rösträtsreform som vi nu firar som demokratins genombrott. Och här finns många av de statsministrar som sedan dess förvaltat detta demokratiska arv.

En del av dem satt bara en kort tid. Andra satt längre och kom att prägla sin tid. De äldre, mer monumentala bysterna har sin egen historia, men den regel vi numera har i riksdagen är att om man varit statsminister i två mandatperioder eller mer så avbildas man i form av en porträttbyst. Har man suttit en mandatperiod eller mer avbildas man i form av en väggmedaljong. Du, Fredrik, hör som bekant till den krets som suttit i två mandatperioder.

Du var Sveriges 33:e statsminister och ledde vårt lands 48:e regering sedan det moderna statsministerämbetet inrättades 1876. [38]

Вправа 2. Вивчіть уривок з виступу шведською мовою напам'ять.

Заняття № 48

Примітка: неадаптований текст

Джерело: сайт Королівського двору Швеції

Автор: Sveriges Konung Carl XVI Gustaf Bernadotte

Посилання на виступ: [39]

Bernadotte Carl XVI Gustaf. H.M. Konungens tal vid riksmötets öppnande 2024. *Kungahuset*. URL: <https://www.kungahuset.se/arkiv/tal/2024-09-10-h.m.-konungens-tal-vid-riksmotets-oppnande> (date of access: 11.09.2024).

Дата публікації: 10 вересня 2024 року

Вправа 1. Прочитайте виступ Короля Швеції Карла XVI Густафа на відкритті нової сесії Риксдагу 10 вересня 2024 року. Випишіть незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

H.M. Konungens tal vid riksmötets öppnande

Riksdagshuset, Stockholm

(Det talade ordet gäller)

Herr talman,

Ärade ledamöter,

I dag samlas vi för att inleda ett nytt riksdagsår.

Vi lever i en orolig tid. Den ryska aggressionen mot Ukraina är nu inne på sitt tredje år och konflikten i Mellanöstern är mycket allvarlig. Utvecklingen leder till ett nästan ofattbart mänskligt lidande och omfattande materiell förstörelse.

Dessa konflikter berör oss alla.

För Sveriges del har en ny säkerhetspolitisk epok inletts genom inträdet i Nato. Medlemskapet beslutades i bred politisk enighet. Det stärker vår försvarsförmåga och banar väg för ett ännu närmare samarbete med våra nordiska grannar och övriga allierade.

Natos främsta syfte är att säkra freden. Här kan Sverige spela en viktig roll. Vårt medlemskap ger oss ökade möjligheter att främja frihet och internationell säkerhet. Det är inte bara en fråga om vad vi kan få, utan om vad vi kan ge – ett skydd, ett stöd och en röst för de värden vi värnar om. Och det ska vi vara stolta över.

Med detta ansvar kommer också skyldigheten att försvara demokratin. Så att framtida generationer får åtnjuta samma fri- och rättigheter som vi gör idag.

Ärade ledamöter,

I januari 1975 öppnade jag för första gången riksmötet enligt den ordning som föreskrevs i den då helt nya regeringsformen. Den bygger på principen att all offentlig makt i Sverige utgår från folket. I ett femtioårigt perspektiv kan vi konstatera att den tjänat oss väl.

Men det saknas inte utmaningar. Oron i vår omvärld, klimatförändringar, ekonomiska påfrestningar, en ansträngd sjukvård och gängkriminalitet. Svårigheter som kräver politiska avvägningar, där olika samhällsintressen måste balanseras mot varandra.

Det ni bestämmer i denna kammare kommer att påverka svenska folket under många år framöver. Min förhoppning och övertygelse är att ni för respektfulla debatter, att ni lyssnar på varandra, och att ni fattar de bästa besluten för Sverige.

Med dessa ord önskar jag er kraft, mod och visdom inför det kommande riksdagsåret.

Härmed förklarar jag 2024/2025 års riksmöte öppnat! [39]

Вправа 2. Виконайте усний переклад виступу зі шведської мови українською мовою «з аркуша».

Заняття № 49

Примітка: неадаптований текст

Джерело: FN:s regionala informationskontor för Västeuropa

Посилання: [40]

Internationella översättningsdagen: Språk bygger broar. *Förenta Nationerna*.

URL: <https://unric.org/sv/internationella-oversattningssdagen-sprak-bygger-broar/> (date of access: 20.09.2024).

Дата публікації: 30 вересня 2022 року

Вправа 1. Прочитайте текст вголос:

Internationella översättningsdagen: Språk bygger broar

FN:s generalförsamling har beslutat att den 30 september är den internationella dagen för tolkning och översättning. Dagen ger en möjlighet att hylla språköversättare som spelar en viktig roll i att skapa vänskapliga relationer mellan människor från olika nationer och bakgrund genom att bygga dialog, förståelse och samarbete samt delta i utvecklingen och stärkandet av världsfred och säkerhet.

Ett datum av religiöst ursprung

Den 30 september firas bibelöversättaren Hieronymus, som anses vara översättarnas skyddshelgon. Hieronymus var en präst i det som idag utgör nordöstra Italien och Slovenien som är känd för sina ansträngningar att översätta det mesta av Bibeln till latin från de grekiska manuskripten i Nya testamentet. Han översatte också delar av det hebreiska evangeliet till grekiska. Hieronymus var av illyrisk härkomst och hans modersmål var illyriskt. Han studerade latin i skolan och var skicklig i grekiska och hebreiska, vilket han lärde sig från sina studier och resor. Jerome dog nära Betlehem den 30 september 420.

Mer än 7100 språk

Man har nyligen kommit fram till att det finns mer än 7 100 olika språk. Det är siffran som forskningsprojektet Ethnologue arbetar med, men det finns fortfarande beräkningar som visar allt från 6 000 till 7 500 språk, bland annat för att folk är oense om vad som kan klassas som språk och inte olika dialekter. Ändå är bara 23 språk modersmålet för mer än hälften av världens befolkning, och det uppskattas att cirka 96% av världens språk talas av endast 4% av världens befolkning.

Papua Nya Guinea är det land i världen som har flest lokala språk. Bara här talas idag mer än 800 olika lokala språk, eller knappt 12% av det totala antalet språk i världen. Det är siffrorna för ett land som har knappt 9 miljoner invånare, eller bara 0,11% av världens totala befolkning. I länder som detta finns det därför ett stort behov av att människor lär sig ett andraspråk så att de kan interagera med människor i sitt eget

samhälle, vilket i sin tur kommer att minska skillnader i befolkningen och bidra till att minska konflikter mellan olika etniska grupper.

Språk och översättning i FN

FN har idag gjort sex olika språk till sina officiella språk för att öka interaktionen mellan människor från olika delar av världen. Dessa språk är engelska, spanska, franska, arabiska, ryska och kinesiska. Med 193 medlemsländer är FN en av världens största arbetsgivare av översättare. Det finns flera hundra anställda översättare på FN-kontoren i New York, Genève, Wien och Nairobi samt FN:s regionala kommissioner i Santiago, Genève, Beirut, Addis Abeba och Bangkok. Dokumenten som översätts är av många slag och täcker FN:s uppgifter som omfattar fred & säkerhet, mänskliga rättigheter, hantering av klimatförändringar och utveckling. [40]

Вправа 2. Випишіть з тексту незнайомі слова і словосполучення, перекладіть їх українською мовою і вивчіть напам'ять.

Вправа 3. Перекажіть текст шведською мовою, якомога ближче дотримуючись оригіналу.

Вправа 4. Виконайте усний переклад тексту зі шведської мови українською мовою «з аркуша».

Рекомендований список літератури

Стасюк О. С. Svensk lexikologi. Київ, 2019. 80 с.

Från ett språk till ett annat. Om översättning och tolkning. Språkrådets skrifter. Norstedts, 2013. 268 s.

Malmström S., Györki I., Sjögren P. A. Bonniers svenska ordbok. Stockholm: Bonnier Alba AB, 1994. 682 s.

Malmström S., Györki I., Sjögren P. A. Bonniers Lexikons Ordbok. Stockholm: Bonnier Lexkon AB, 2000. 661 s.

Tolkkunskap. Tolk och översättarinstitutet vid Stockholms universitet och Norstedts Juridik. Stockholm: Elanders Sverige AB, 2020. 91 s.

Walter G. Bonniers Synonymordbok. Stockholm: Albert Bonniers Förlag, 2002. 600 s.

Електронні ресурси

Для перекладу слів зі шведської мови українською мовою та з української мови шведською мовою використовуйте лексикон Lexin, створений у результаті співпраці Інституту мови та фольклору (Institutet för språk och folkminnen) та Королівського технологічного інституту (Kungliga tekniska högskolan):

Lexin. URL: <https://lexin.nada.kth.se/lexin/>

Для пошуку значення слів шведською мовою, граматичних форм слів та з'ясування етимології слів користуйтеся порталом Svenska Akademiens ordböcker. URL: <https://svenska.se>

Це портал, на якому зібрано академічні словники шведської мови, видані Шведською академією: Svenska Akademiens ordlista (SAOL), Svensk ordbok (SO), Svenska Akademiens ordbok (SAOB).